

Прилог бр. 1.

НАСТАВНО–НАУЧНОМ ВИЈЕЋУ ПОЉОПРИВРЕДНОГ ФАКУЛТЕТА СЕНАТУ УНИВЕРЗИТЕТА У ИСТОЧНОМ САРАЈЕВУ

ПРЕДМЕТ: Извјештај комисије о пријављеним кандидатима за избор наставника у академско звање *ванредног професора*, ужа научна/умјетничка област **РУРАЛНИ РАЗВОЈ**.

Одлуком Наставно–научног вијећа Пољопривредног факултета Универзитета у Источном Сарајеву, број ННВ: 04-1390/19 од 20.09.2019. године, именована је Комисија за разматрање конкурсног материјала и писање извјештаја по конкурс, објављеном у дневном листу “ГЛАС СРПСКЕ“ и званичној интернет страници Завода за запошљавање Републике Српске 03.07.2019. године, за избор у академско звање ванредног професора или доцента, ужа научна област Рурални развој.

ПОДАЦИ О КОМИСИЈИ

Састав комисије¹ са назнаком имена и презимена сваког члана, звања, назив научне области, научног поља и уже научне/умјетничке области за коју је изабран у звање, датума избора у звање и назив факултета, установе у којој је члан комисије запослен:

- 1. Др Жељко Вашко, редовни професор, предсједник**
Универзитет у Бања Луци, Пољопривредни факултет
Научна област: Пољопривредне науке
Научно поље: Остале пољопривредне науке
Ужа научна област: Економика пољопривреде и рурални развој
Датум избора у звање: 07.05.2019.

* члан 5 Правилника о научним, уметничким, односно стручним областима у оквиру образовно-научних, односно образовно-уметничких поља (Правилник је објављен у "Службеном гласнику Републике Србије", бр. 30/2007, 112/2008 и 72/2009.)

- 2. Др Александар Остојић, редовни професор, члан**
Универзитет у Бања Луци, Пољопривредни факултет
Научна област: Пољопривредне науке
Научно поље: Остале пољопривредне науке
Ужа научна област: Економика пољопривреде и рурални развој
Датум избора у звање: 07.05.2019.

¹Комисија се састоји од најмање три наставника из научног поља, од којих је најмање један из уже научне/умјетничке за коју се бира кандидат. Најмање један члан комисије не може бити у радном односу на Универзитету у Источном Сарајеву, односно мора бити у радном односу на другој високошколској установи. Чланови комисије морају бити у истом или вишем звању од звања у које се кандидат бира и не могу бити у сродству са кандидатом.

3. Др Александра Деспотовић, редовни професор, члан
 Универзитет у Црној Гори, Биотехнички факултет
 Научна област: Биотехничке науке
 Научно поље: Агроекономија
 Ужа научна област: Економика пољопривреде
 Датум избора у звање: 12.02.2019.

На претходно наведени конкурс пријавио се један (1) кандидат:

1. Др Сениша Берјан, доцент

На основу прегледа конкурсне документације, а поштујући члан 77. Закона о високом образовању („Службени гласник Републике Српске“ бр. 73/10, 104/11, 84/12, 108/13, 44/15, 90/16 и 31/18), чланове 148. и 149. Статута Универзитета у Источном Сарајеву и чланове 5, 6 и 38. Правилника о поступку и условима избора академског особља Универзитета у Источном Сарајеву, Комисија за писање извјештаја о пријављеним кандидатима за избор у звање Наставно–Научном Вијећу Пољопривредног факултета и Сенату Универзитета у Источном Сарајеву подноси сљедећи Извјештај на даље одлучивање:

ИЗВЈЕШТАЈ КОМИСИЈЕ О ПРИЈАВЉЕНИМ КАНДИДАТИМА ЗА ИЗБОР У ЗВАЊЕ

I ПОДАЦИ О КОНКУРСУ
Одлука о расписивању конкурса, орган и датум доношења одлуке
Одлуком Сената број: 01-С-260-LXVII/19 од 28.06.2019. Универзитет у Источном Сарајеву објављује Конкурс број 2904/19 од 01.07.2019. године, за избор у звање ванредног професора или доцента за ужу научну област Рурални развој
Дневни лист, датум објаве конкурса
ГЛАС СРПСКЕ, датум: 03.07.2019. године
Број кандидата који се бира
Један (1)
Звање и назив уже научне/умјетничке области, уже образовне области за коју је конкурс расписан
Ванредни професор или доцент, за ужу научну област Рурални развој
Број пријављених кандидата
Један (1)
II ПОДАЦИ О КАНДИДАТИМА
ПРВИ КАНДИДАТ
1. ОСНОВНИ БИОГРАФСКИ ПОДАЦИ
Име (име једног родитеља) и презиме
Сениша (Боро) Берјан
Датум и мјесто рођења
18.08.1979. године, Сарајево
Установе у којима је кандидат био запослен
- Пољопривредни факултет Универзитет Источно Сарајево (од 2006. до данас) - Министарство иностраних послова БиХ (од априла 2019. до данас)

Звања/радна мјеста
- Асистент (2006-2011) - Виши асистент (2011-2014) - Доцент (од 2014. до данас)
Научна област
Остале пољопривредне науке
Чланство у научним и стручним организацијама или удружењима:
☐ Међународна асоцијација за заштиту животне средине и рурални развој са сједиштем у Јапану (International Association of Environmental and Rural Development - ISERD) (више информација доступно на: http://www.iserd.net/?page_id=14), регионални предсједник.
☐ Члан Коморе инжењера пољопривреде Републике Српске
☐ Генерални секретар међународног пољопривредног симпозијума AGROSYM
☐ Члан ЕУ Програмског комитета Храна, Пољопривреда, Рибарство и Биотехнологија из Републике Српске у „HORIZONU 2020 – оквирни програм Европске Уније за истраживање и иновације 2014-2020“ одлуком Владе Републике Српске од новембра 2014. године.
☐ Уредник Међународног часописа „AGROFOR” (http://www.agrofor.rs.ba/page.php?id=3)
☐ Члан Научног и Уређивачког одбора Међународног часописа „Agriculture and Forestry” (http://www.agricultforest.ac.me/agriculture&forestry/editorial_staff/6)
☐ Члан Уређивачког одбора Међународног часописа „Perm Agrarian Journal” из Русије (http://agrovest.psa.ru/editorial-board/)
☐ Члан уређивачког одбора „International Journal of Eastern Mediterranean Agricultural Research” (http://dergipark.gov.tr/ijemar/board)
☐ Локални координатор CEPUS програма (Central European Exchange Program for University Studies) СИИ-SK-0405-08-1617-M-98818 за обновљиве изворе енергије, 2015-2017
☐ Координатор Европског тима за предузетништво у Републици Српској испред Универзитета у Источном Сарајеву од јануара 2018. Године

2. СТРУЧНА БИОГРАФИЈА, ДИПЛОМЕ И ЗВАЊА
Основне студије/студије првог циклуса
Назив институције, година уписа и завршетка
Универзитет у Источном Сарајеву, Пољопривредни факултет, 1999-2005. Универзитет у Источном Сарајеву, Филозофски факултет, 2001-2018.
Назив студијског програма, излазног модула
Студијски програм Пољопривреда (општи смјер) - дипломирани инжењер пољопривреде Студијски програм Географија – професор географије
Просјечна оцјена током студија², стечени академски назив
/
Постдипломске студије/студије другог циклуса
Назив институције, година уписа и завршетка
Универзитет у Болоњи, Пољопривредни факултет, 2008-2009.
Назив студијског програма, излазног модула
Студијски програм Рурални развој - мастер пољопривреде

Наслов магистарског/мастер рада
<i>Diversification of rural economy and improvement of living conditions in rural areas of Sarajevo – Romanija region /Диверзификација руралне економије и побољшање услова живота у руралним подручјима Сарајевско-Романијске регије/.</i>
Ужа научна/умјетничка област
Рурални развој
Докторат/студије трећег циклуса
Назив институције, година уписа и завршетка (датум пријаве и одбране дисертације)
Универзитет у Болоњи, Пољопривредни факултет (2011-2014) (датум пријаве: 10.11.2012. године, датум одбране: 09.06.2014.)
Наслов докторске дисертације
<i>Rural governance and livelihoods systems diversification in the Western Balkans: comparative case studies of Bosnia and Herzegovina, Montenegro and Serbia /Управљање руралним подручјима и егзистенцијални системи диверзификације на Западном Балкану: студије компаративних случајева из Босне и Херцеговине, Црне Горе и Србије/</i>
Ужа научна област
Рурални развој
Претходни избори у звања (институција, звање и период)
☐ Асистент, Универзитет у Источном Сарајеву, Пољопривредни факултет (2006-2011);
☐ Виши асистент, Универзитет у Источном Сарајеву, Пољопривредни факултет (2011-2014);
☐ Доцент, Универзитет у Источном Сарајеву, Пољопривредни факултет (2014-2019).

² Просјечна оцјена током основних студија и студија првог и другог циклуса наводи се за кандидате који се бирају у звање асистента и вишег асистента.

3. НАУЧНА/УМЈЕТНИЧКА ДЈЕЛАТНОСТ КАНДИДАТА

Радови прије првог и/или посљедњег избора/реизбора

а) Научни рад у часопису међународног значаја

1. Panin, B., El Bilali, H., Radosavac, A., Milutinovic, H., **Berjan, S.**, Milic, V. (2014). Relation between traditional food products and rural tourism development in Serbia. Turkish Journal of Agricultural and Natural Sciences, Special Issue: 2, 2014, pp. 1825-1831, ISSN: 2148-3647. Available online: <http://www.turkjans.com/wp-content/uploads/2014/12/TJANS-206-1825-1831.pdf>

2. **Berjan, S.**, El Bilali, H., Radovic, G., Sorajic, B., Driouech, N., Radosavac, A. (2014). Rural tourism in the Republika Srpska: political framework and institutional environment. Turkish Journal of Agricultural and Natural Sciences, Special Issue: 2, 2014, pp. 1805-1811, ISSN: 2148-3647. Available online: <http://www.turkjans.com/wp-content/uploads/2014/12/TJANS-203-1805-1811.pdf>

3. **Berjan, S.**, El Bilali, H., Sorajic, B., Mrdalj, V., Raickovic, J., Driouech, N. (2014). Agricultural and rural development in Serbia: governance, policy cycle and coordination. Turkish Journal of Agricultural and Natural Sciences, Special Issue: 2, 2014, pp. 1832-1837, ISSN: 2148-3647. Available online: <http://www.turkjans.com/wp-content/uploads/2014/12/TJANS-207-1832-1837.pdf>

4. Elmenofi, G. A.G., El Bilali, H., **Berjan, S.** (2014). Governance of rural development in Egypt. *Journal of Annals of Agricultural Science* (2014) 59(2), pp. 285–296. Available online: <http://dx.doi.org/10.1016/j.aosas.2014.11.018>
5. **Berjan, S.**, El Bilali, H., Sorajic, B., Minh Chau Le, T., Driouech, N., Milutinovic, H. (2014). Rural finance and credit access in south-eastern Bosnia and Herzegovina. *International Journal "Agriculture & Forestry"*, Vol. 60 Issue 4: 119-126. Available at: <http://www.agricultforest.ac.me/data/20141214-016%20Berjan%20et.pdf>
6. El Bilali, H., Despotovic, A., **Berjan, S.**, Driouech, N., Petrovic, J., Kulina, M., Rusevski, K. (2014). Organic agriculture in the Republic of Macedonia: potential, governance, policy framework and market. *Journal of Agriculture and Forestry*, Volume 60/issue 1. ISSN 1800-9492. pp. 15-26.
7. El Bilali H., **Berjan S.**, Simic, J., Despotovic, A., Cadro, S., Kulina, M. (2013). Urban and peri-urban agriculture in Sarajevo region: an exploratory study. *Journal of Central European Agriculture*, 14(4), pp.1602-1618. DOI: 10.5513/JCEA01/14.4.1401
8. Driouech N., Capone R., Dernini S., **Berjan S.**, El Bilali H., Radovic M., Despotovic A., Panin B. (2013). Consumer perceptions of agro-food products with ethical values in Serbia: an exploratory study. *International Journal of Nutrition and Food Sciences*, 2(3): 153-159. DOI: 10.11648/j.ijnfs.20130203.20; <http://article.sciencepublishinggroup.com/pdf/10.11648.j.ijnfs.20130203.20.pdf>
9. Driouech N., Milic V., El Bilali H., Despotovic A., Simic J. **Berjan S.**, Kulina M. (2013). Development of Organic Animal and Crop Production in Bosnia. *International Journal of Environment and Rural Development (IJERD)*, Vol.4-1, pp. 196-201. ISSN 2185-159X
10. **Berjan S.**, El Bilali H., Despotovic A., Simic J., Kulina M., Driouech N. (2013). Agricultural Extension and Advisory Services in Bosnia. *International Journal of Environment and Rural Development (IJERD)*, Vol.4-1, pp. 136-141. ISSN 2185-159X
11. **Berjan S.**, El Bilali H., Sorajic B., Driouech N., Despotovic A., Simic J. (2013). Off-farm and Non-farm Activities Development in Rural South-eastern Bosnia. *International Journal of Environment and Rural Development (IJERD)*, Vol.4-1, pp. 130-135. ISSN 2185-159X
12. El Bilali H., Panin B., **Berjan S.**, Driouech N., Despotovic A., Zucaro N.M. (2012). Impacts of the Global Financial and Economic Crisis on the Agro-Food Industry and Rural Livelihoods in Serbia. *International Journal APSTRACT - Applied Studies in Agribusiness and Commerce*, 06/1-2, pp. 113-118. Available online at: http://ageconsearch.umn.edu/bitstream/138096/2/15_Bilali_Apstract.pdf
13. Vittuari M., El Bilali H., **Berjan S.** (2012). Territorial governance in rural Bosnia: the role of local institutions and organizations in Sarajevo-Romanija region. *Journal of Central European Agriculture*, 13(1), pp.131-141. DOI: 10.5513/JCEA01/13.1.102
14. Panin, B., El Bilali, H., **Berjan, S.** (2010). Land use policies and extension approaches required for fostering urban and peri-urban horticulture and floriculture development in Novi Sad, northern Serbia. *Economics of agriculture, special issue 2*, Belgrade, pp. 494-499.
15. Miljkovic, M., El Bilali, H., **Berjan, S.** (2010). Rural economy diversification in Serbia. *Research Journal of Agricultural Science*, Vol. 42 (3) 1-908, pp. 684-691.

б) Научни рад у часопису националног значаја

1. **Berjan, S.**, Le, T.M.C., El Bilali, H., Abouabdillah, A., Driouech, N., (2014). Saving strategies of rural households in eastern Bosnia. *Agro-knowledge Journal*, University of Banja Luka, Faculty of Agriculture, Bosnia and Herzegovina. Vol. 15, No.3. pp. 299-308. ISSN 1512-6412.

2. Kulina, M., Radovic, M., **Berjan, S.**, Kraisnik, V. (2013). Pomological and chemical characteristics of fruit of some pear cultivars grown in conditions of Bratunac. *Agro-knowledge journal*, Vol.14, No.3.2013. University of Banja Luka, Faculty of Agriculture, Bosnia and Herzegovina.

3. Kulina, M., **Berjan, S.** (2009). Influence of air temperature on chemical fruits composition of some apple varieties (*Malus* sp.). *Journal of Agroknowledge*, vol. 10, No. 1. University of Banja Luka, Faculty of Agriculture; p. 51-59. ISSN: 1512-6412.

4. Kulina, M., Popovic, R., **Berjan, S.** (2008). Correlation between air temperature, rainfall and weekly fruit growth rate in some apple varieties. *Acta Agriculturae Serbica journal*. Vol.XIII, No. 26, 3-128, p. 39-47.

5. Urosevic, M., Zivkovic, M., **Berjan, S.**, Sivcev, B. (2008). Influence of air flow and sprayer movement on the crop protection effectiveness. *Agricultural technology*, XXXIII, No 3, Belgrade, p. 19-23.

6. Kulina, M., **Berjan, S.** (2007). The influence of climatic factors on the growth of trunk circumference of different apple varieties. *Journal of Agroknowledge*, Vol. 8., No. 2., University of Banja Luka, Faculty of Agriculture, p. 27-37. ISSN 1512-6412.

в) Саопштење са међународног научног скупа штампано у цјелини

1. El Bilali H., **Berjan S.**, Driouech N., Panin B., Lazic M., Radosavac A. (2014). Rural tourism in south-eastern Bosnia: structures management and service diversification. In, *Book of Proceedings of the 5th International Scientific Agricultural Symposium "Agrosym 2014"*, 23-26 October 2014, Jahorina (East Sarajevo), Bosnia and Herzegovina. pp. 971-976. ISBN 978-99955-751-9-9.

2. Milic, V., Govedarica, B., **Berjan, S.**, Djurdjic, I., Sarac. (2014). Qualitative characteristics of buckwheat. In, *Book of Proceedings of the 5th International Scientific Agricultural Symposium "Agrosym 2014"*, 23-26 October 2014, Jahorina (East Sarajevo), Bosnia and Herzegovina, pp. 409-416. ISBN 978-99955-751-9-9.

3. Driouech N., Hmid, A., El Bilali, H., Lipińska, I., **Berjan S.** (2014). Agri-food logistics in the Mediterranean region: challenges and opportunities. In: *Conferences Proceedings: Efficient Logistics as a Chance of Efficient Consumer Response in the Agri-Food Sector*. The International Forum on Agri-Food Logistics, 9-13 September 2014. Poland-Poznan University of Life Sciences ISBN: 978-83-7160-758-5.

4. Miličić, V., Driouech, N., Bilali, H., **Berjan S.** (2014). Slovenian agriculture and rural areas in the post-accession period: achievements and challenges ahead. *International Conference in Rawa Mazowiecka "Achievements and challenges in the food sector and rural areas during the 10 years after EU enlargement"*. May 12-14, 2014 Mazowiecka-Poland.

5. Driouech N., El Bilali H., **Berjan S.**, Lipinska I., Capone R. and Sisto L. (2014). Exploring linkages between the Common Agricultural Policy and food security in the Mediterranean region. In: *Multiannual Program Reports 2011-2014, n° 99.1 Warsaw 2014-Conference "The New Eu agricultural policy - continuation or revolution?"*. Editors: Andrzej Kowalski, Marek Wigier, Małgorzata Bułkowska. ISBN 978-83-7658-468-3. pp. 183-211.

6. Petrovic, J., Jovanovic, D., Petrovic, D., Berjan S. (2013). The impact of Serbian agriculture exports on its trade deficit. In, Proceedings of the 4th International Symposium "Agrosym 2013", 3-6 October 2013, Jahorina (East Sarajevo), Bosnia and Herzegovina. pp: 1356-1363. ISBN 978-99955-751-3-7.

7. Milic, V., Govedarica, B., Silj, M., Berjan S., Jovovic, Z. (2013). Effect of agro-ecological conditions on grain yield in some genotypes of buckwheat. In, Proceedings of the 4th International Symposium "Agrosym 2013", 3-6 October 2013, Jahorina (East Sarajevo), Bosnia and Herzegovina. pp: 191-196. ISBN 978-99955-751-3-7.

8. Capone R., El Bilali H., Debs P., Cardone G., Berjan S. (2013). Nitrogen fertilizers in the Mediterranean region: use trends and environmental implications. In, Proceedings of the 4th International Symposium "Agrosym 2013", 3-6 October 2013, Jahorina, Bosnia and Herzegovina. pp: 1143- 1148. ISBN 978-99955-751-3-7.

9. Berjan S., Vittuari M., El Bilali H., Petrovic J. (2013). Design, implementation and coordination of agricultural and rural development policy in Bosnia. In, Proceedings of the 4th International Symposium "Agrosym 2013", 3-6 October 2013, Jahorina (East Sarajevo), Bosnia and Herzegovina. pp: 1377-1384. ISBN 978-99955-751-3-7.

10. Samardzic S., Berjan S., El Bilali H., Bajramovic, S. (2013). Quantitative and qualitative effects of protecting traditional agro-food products by geographical indications. In, Proceedings of the 4th International Symposium "Agrosym 2013", 3-6 October 2013, Jahorina, Bosnia and Herzegovina. pp: 1117- 1123. ISBN 978-99955-751-3-7.

11. Elmenofi, G.A.G., El Bilali, H., Berjan, S. (2013). Governance of agriculture and rural development in Egypt. In, Proceedings of the 4th International Symposium "Agrosym 2013", 3-6 October 2013, Jahorina (East Sarajevo), Bosnia and Herzegovina. pp: 1124- 1130. ISBN 978-99955-751-3-7.

12. Driouech, N., Dulja, Xh., Capone, R., Dernini, S., El Bilali, H., Berjan, S., Debs, Ph. (2013). Albanian consumer attitude and behaviour toward ethical values of agro-food products. In, Proceedings of the 4th International Symposium "Agrosym 2013", 3-6 October 2013, Jahorina (East Sarajevo), Bosnia and Herzegovina. pp: 706-712. ISBN 978-99955-751-3-7.

13. Berjan, S., Vittuari, M., El Bilali, H. (2013). Governance and Institutions for Sustainable Agricultural and Rural Development in Bosnia & Herzegovina. Lakkala, Hanna & Vehmas, Jarmo (eds) (2011) Trends and Future of Sustainable Development. Proceedings of the Conference "Trends and Future of Sustainable Development", 9-10 June 2011, Tampere, Finland. FFRC eBOOK 15/2011. Finland Futures Research Centre, University of Turku.

14. El Bilali, H., Driouech, N., Berjan, S., Capone, R., Abouabdillah, A., Ahouate, L., Azim, K., Najid, A. (2013). Agricultural extension system in Morocco: problems, resources, governance and reform. In, O. Özçatalbaş (ed.), Proceedings of the 21st European Seminar on Extension Education (ESEE) – "Extension education worldwide: Trends, challenges and cases"; 3-6 September 2013, Antalya, Turkey. pp: 301-304.

15. Stanistic V., Despotovic A., El Bilali H., Berjan S., Milutinovic, H., Stojanovic, A., Jugovic M. (2013). Approach of the public agricultural extension service to rural development in Montenegro. In, O. Özçatalbaş (ed.), Proceedings of the 21st European Seminar on Extension Education (ESEE) – "Extension education worldwide: Trends, challenges and cases"; 3-6 September 2013, Antalya, Turkey. pp: 333-335.

16. Jankovic S., Kuzevski J., Tolimir N., Berjan S., El Bilali H., Capone R., Tomic V. (2013). Role of extension services in promoting multifunctional agriculture and integrated rural development in Serbia. In, O. Özçatalbaş (ed.), Proceedings of the 21st European Seminar on Extension Education (ESEE) – "Extension education worldwide: Trends, challenges and cases"; 3-6 September 2013, Antalya, Turkey. pp: 141-146.

17. Berjan, S., Milic, V., El Bilali, H., Driouech, N., Samardzic, S. (2013). Exploring linkages between urban agriculture and social capital in Sarajevo region. Proceedings of 48th Croatian and 8th International Symposium on Agriculture, Dubrovnik, Croatia. pp. 123-127. ISBN 978-953-7871-08-6.

18. Despotovic, A., El Bilali, H., Driouech, N., Milic, V., **Berjan, S.** (2013). Agricultural and rural development policy cycle in Montenegro: design, implementation and evaluation. Proceedings of 48th Croatian and 8th International Symposium on Agriculture, Dubrovnik, Croatia. pp. 161-165. ISBN 978-953-7871-08-6.

19. Cadro, S., **Berjan, S.,** El Bilali, H., Zurovec, O., Simic, J., Rajcevic, B. (2012). Governance of adaptation to and mitigation of climate change on agricultural, forest and water resources in Bosnia. Book of proceedings. Third International Scientific Symposium "Agrosym 2012", Jahorina, November 15-17, Bosnia and Herzegovina. pp. 321-327.

20. Capone, R., El Bilali, H., Debs, P., Lorusso, F., **Berjan, S.** (2012). Food environmental sustainability in Bosnia, Italy and Serbia: water, ecological and carbon footprints. Book of proceedings. Third International Scientific Symposium "Agrosym 2012", Jahorina, November 15-17, Bosnia and Herzegovina. pp. 74-80. **(Keynote paper)**

21. El Bilali, H., **Berjan, S.,** Simic, J., Despotovic, A., Cadro, S., Stojkovic, Lj. (2012). International aid to Bosnian agriculture, forestry and rural development in the post-war period. Book of proceedings. Third International Scientific Symposium "Agrosym 2012", Jahorina, November 15-17, Bosnia and Herzegovina. pp. 628-636.

22. El Bilali, H., **Berjan, S.,** Driouech, N., Ahouate, I., Abouabdillah, A., Najid, A., Rouini, I., Azim, K. (2012) Agricultural and rural development governance in Morocco. Book of proceedings. Third International Scientific Symposium "Agrosym 2012", Jahorina, November 15-17, Bosnia and Herzegovina. pp. 661-667.

23. Despotovic A., **Berjan S.,** El Bilali H., Driouech N., Cadro S., Simic J. (2012). Coordination of agricultural and rural development in Montenegro. Proceedings of the Fifth Annual Poverty and Social Protection Conference; March 8-10, 2012; Bangkok. Tomorrow People Organization (Eds), Belgrade. pp: 146-169. ISBN: 978-86-87043-12-1

24. Driouech, N., El Bilali, H., **Berjan, S.,** Radovic, M., Despotovic, A. (2011). Exploring Serbian consumers' attitude toward ethnical value of organic, fair-trade and typical/traditional products. Book of proceedings. 5th International Scientific Conference "Rural Development 2011", Kaunas, Lithuania. Volume 5, Book 1, pp. 37-43.

25. El Bilali, H., Vittuari, M., **Berjan, S.** (2011). Agricultural and rural development governance in Bosnia and Herzegovina: policies, institutions and processes. International Scientific Symposium "Agrosym Jahorina 2011", Republic of Srpska, Bosnia and Herzegovina, p. 70-81. **(Keynote paper)**

26. Berjan, S., El Bilali H., Despotovic, A., Jovanovic, M. (2011). Role of advisory services in promoting multifunctional agriculture and sustainable rural development in the Republic of Srpska, Bosnia and Herzegovina. 20th European Seminar on Extension Education, Finland. ISBN 978-951-9411-54-5, pp. 50-54.

27. Berjan, S. Vittuari, M., El Bilali, H. (2011). Role of local governance in promoting sustainable agriculture and rural development in Sarajevo-Romanija region, Bosnia and Herzegovina. Proceedings – Poster. 5th International Consumer Sciences Research Conference, University of Bonn, Germany, pp. 32-34.

28. Stojkovic, Lj., El Bilali, H., **Berjan, S.,** Despotovic, A. (2011). Geographical indications as a way to valorise traditional products in Serbia: Case of the traditional hard cheese "Kachkaval" from Stara Planina Mountain. 46th Croatian and 6th International Symposium on Agriculture, Opatija, Croatia, pp. 237-241.

г) Саопштење са међународног научног скупа штампано у изводу

1. Panin, B., El Bilali, H., Berjan, S. (2014). Factors influencing consumers' interest for protected designation of origin products in Serbia. In, Book of Abstracts of the 5th International Scientific Agricultural Symposium "Agrosym 2014", 23-26 October 2014, Jahorina (East Sarajevo), Bosnia and Herzegovina, ISBN 978-99955-751-8-2, p. 448.

2. Panin, B., El Bilali, H., Radosavac, A., Milutinovic, H., Berjan, S., Milic, V. (2014). Connection between traditional food products and rural tourism development in Serbia. Book of Abstracts. Balkan Agriculture Congress, 8-11.09, Edirne, Turkey, p. 296.

3. Berjan, S., El Bilali, H., Radovic, G., Sorajic, B., Driouech, N., Radosavac, A. (2014). Rural tourism in the Republika Srpska: political framework and institutional environment. Book of Abstracts. Balkan Agriculture Congress, 8-11 September, Edirne, Turkey, p. 295.

4. Berjan, S., El Bilali, H., Jugovic, M., Mrdalj, V., Sorajic, B., Driouech L. (2014). Agricultural and rural development in Serbia: governance, policy cycle and coordination. Book of Abstracts. Balkan Agriculture Congress, 8-11 September, Edirne, Turkey, p. 228.

5. Petrovic, J., Driouech, N., Radosavac, A., Kocic, S., Stojanovic, A., Berjan, S., Milic, V., Bilali, H. (2014). Organic food production as a development opportunity for Serbia. Abstracts of the 5th ICERD-International Conference on Environment and Rural Development, Rajamangala University of Technology Thanyaburi, Thailand. p.93.

6. Berjan, S., Jovanovic, M., Mrdalj, V., Paspalj, M., Matovic, F., Driouech, N., El Bilali, H., Abouabdillah, A. (2014). Household financial management and rural livelihood diversification in south-eastern Bosnia and Herzegovina. Abstracts of the 5th ICERD-International Conference on Environment and Rural Development, Rajamangala University of Technology Thanyaburi, Thailand. p.66.

7. El Bilali, H., Despotovic, A., Radosavac, A., Berjan, S., Abouabdillah, A., Rodic, T., Petrovic, D. (2014). Perceptions of rural tourism development potential in south-eastern Bosnia. Abstracts of the 5th ICERD-International Conference on Environment and Rural Development, Rajamangala University of Technology Thanyaburi, Thailand. p.57.

8. Berjan, S., El Bilali, H., Stojanovic, A., Milutinovic, H., Abouabdillah, A., Paspalj, D., Kocic, S., Petrovic, J. (2014). Coordination of agricultural and rural development in Serbia. Abstracts of the 5th ICERD-International Conference on Environment and Rural Development, Rajamangala University of Technology Thanyaburi, Thailand. p.7.

9. Samardzic, S., El Bilali, H., Bajramovic, S., Kanlic, V., Ostojic, A., Berjan, S., Savkovic, A. (2014). Cheese in a suck: exploring history, production area and production process of a typical Herzegovinian product. Abstracts of the 5th ICERD-International Conference on Environment and Rural Development, Rajamangala University of Technology Thanyaburi, Thailand. p. 58.

10. Berjan, S., Petrovic, J., Le, T.M.C., El Bilali, H., Abouabdillah, A., Driouech, N., Kocic, S., Petrovic, D. (2014). Saving strategies of rural households in eastern Bosnia. Book of Abstracts. III International Symposium and XIX Scientific Conference of Agronomists of Republic of Srpska, 26-29 March 2014, Trebinje, Bosnia and Herzegovina, p. 288. ISBN: 978-99938-93-27-1

11. Driouech, N., Le, T.M.C., El Biali, H., Abouabdillah, A., Berjan, S., Kocic, S., Milic, V., Govedarica, B. (2014). Urban agriculture in central and eastern Bosnia and Herzegovina. Book of Abstracts. III International Symposium and XIX Scientific Conference of Agronomists of Republic of Srpska, 26-29 March 2014, Trebinje, Bosnia and Herzegovina, p.273. ISBN: 978-99938-93-27-1.

12. El Bilali H., Vasiljevic Z., Capone R., Driouech N., Vittuari M., **Berjan S.** (2013). *Governance of agricultural and rural development in Serbia: actors, policies and measures*. Book of abstracts of the II International Symposium and XVIII Scientific Conference of Agronomists of Republic of Srpska, Faculty of Agriculture of the University of Banjaluka; March 26-29, 2013, Trebinje, Bosnia and Herzegovina. p. 85.

13. Capone R., El Bilali H., Dernini S., Debs Ph., Cardone G., **Berjan S.** (2013). Exploring the environmental, health and economic sustainability of the current food consumption patterns: The Mediterranean dietary paradox. Book of abstracts of the II International Symposium and XVIII Scientific Conference of Agronomists of Republic of Srpska, Faculty of Agriculture, University of Banjaluka; March 26-29, 2013, Trebinje, p. 59.

14. **Berjan S.**, El Bilali H., Le Th.M.Ch. (2013). Insurance and saving in rural south-eastern Bosnia. In, Book of abstracts of the 4th International Symposium "Agrosym 2013", 3-6 October 2013, Jahorina, Bosnia and Herzegovina. p. 309. ISBN 978-99955-751-2-0.

15. El Bilali H., **Berjan S.**, Nouredin, D., Cadro, S., Simic, J., Kulina, M., Despotovic A. (2012). Organic farming in Bosnia and Herzegovina: governance, policies and market. CD-ROM of Abstracts of the XIII World Congress of Rural Sociology: "The new rural world: from crises to opportunities"; Lisbon, Portugal, July 29-August 4, 2012.

16. Vittuari, M., **Berjan S.**, El Bilali H., Despotovic A. (2012). Diversification of rural livelihoods and economy in south-eastern Bosnia. CD-ROM of Abstracts of the XIII World Congress of Rural Sociology: "The new rural world: from crises to opportunities"; Lisbon, Portugal, July 29-August 4, 2012.

17. **Berjan S.**, El Bilali H., Despotovic A., Radovic M., Simic J. and Cadro S. (2012). Impacts of the global financial and economic crisis on Bosnian agro-food sector and rural areas. CD-ROM of Abstracts of the XIII World Congress of Rural Sociology: "The new rural world: from crises to opportunities"; Lisbon, Portugal, July 29-August 4, 2012.

18. El Bilali, H., Despotovic, A., **Berjan, S.**, Driouech, N., Kulina, M., Rusevski, K. (2012). Organic agriculture in the Republic of Macedonia: potential, governance, policy framework and market. Book of Abstract, International Conference "Role of research in sustainable development of agricultural and rural areas"; May 23-24; Podgorica, p. 27.

19. Despotovic, A., Sorajic, B., **Berjan, S.**, El Bilali, H. (2012). Agricultural and rural development policy, governance and multifunctionality in Montenegro. Book of Abstracts of the International Conference on Multifunctional Agriculture and Urban – Rural relations; April 1-4; Wageningen. pp. 85-86.

20. El Bilali, H., **Berjan, S.**, Simic, J., Despotovic, A., Cadro, S., Kulina, M. (2012). Urban and peri - urban agriculture in Bosnia and Herzegovina: legal framework, urban planning, governance and extension services' role. Book of Abstracts of the International Conference on Multifunctional Agriculture and Urban – Rural relations; April 1-4; Wageningen. p. 70.

21. **Berjan, S.**, Vittuari, M., El Bilali, H. (2011). Governance and Institutions for Sustainable Agricultural and Rural Development in Bosnia & Herzegovina. Book of Abstracts. 13th International Conference "Trends and future of Sustainable Development", Tampere, Finland, pp. 30-31.

22. El Bilali, H., **Berjan, S.**, Rusevski, K., Despotovic, A., Panin, B. (2011). Strategies and policies for developing organic agriculture in the Republic of Macedonia. Book of Abstracts. 16th International Scientific Agronomic Symposium of Republic of Srpska, Trebinje, Bosnia and Herzegovina, p. 204.

23. El Bilali, H., Panin, B., **Berjan, S.**, Driouech, N., Despotovic, A., Zucaro, N. (2011). Impacts of the global financial and economic crisis on the agro-food industry and rural livelihoods in Serbia. Book of abstracts. Second AGRIMBA-AVA Congress 2011 in Wageningen, The Netherlands, p. 14.

д) Саопштење са скупа националног значаја штампано у цјелини

1. Curri, N., **Berjan, S.** (2010). Role of Tradita Dibrane association in empowering rural Albanian women in Dibra region. Book of proceedings. The 1st agronomist's scientific symposium with international participation, Bosnia and Herzegovina, pp. 530-536. ISBN: 978-99938-670-4-3.

2. Pupi, O., **Berjan, S.**, El Bilali, H., Stojkovic, LJ. (2010). Sustainable development of rural tourism in Korça mountainous region, south-eastern Albania. Book of proceedings. The 1st agronomic scientific symposium with international participation, Bosnia and Herzegovina, pp. 330-336. ISBN: 978-99938-670-4-3.

3. Stojković. Lj., El Bilali, H., **Berjan, S.**, Miljković, M., Radović, M. (2010). Serbian Consumers' Perception Toward Safety and Quality of Branded Traditional and Typical Agro-Food Products. Book of proceedings. 21th Scientific Conference in Agriculture and Food Industry, Neum, Bosnia and Herzegovina, pp. 863-871.

4. **Berjan, S.**, Vittuari, M., El Bilali, H., Panin B. (2010). Diversification of rural economy and households' livelihoods strategies in Sarajevo-Romanija region. Book of proceedings. The 1st agronomic scientific symposium with international participation, Bosnia and Herzegovina, pp.161-167. ISBN: 978-99938-670-4-3.

5. Madic, M., Knezevic, D., Paunovic, A., Bokan, N., Djurovic, D., **Berjan, S.** (2009). Components of yield and technological characteristics of grains of spring barley varieties grown in agro-ecological conditions in Central Serbia. XIV Symposium on biotechnology, Vol.14. (15), Faculty of Agriculture Cacak, Serbia. p. 91-96. ISBN: 978-86-87611-08-5.

6. Kulina, M., **Berjan, S.** (2009). Influence of air temperature on pollen germination of some apple varieties (*Malus sp.*). XIV Symposium on biotechnology, Vol. 14(15), Faculty of Agriculture Cacak, Serbia. ISBN: 978-86-87611-08-5.

е) Саопштење са скупа националног значаја штампано у изводу

1. **Berjan, S.**, Vittuari, M., El Bilali, H. (2010). Policies for strengthening local institutions role in promoting sustainable agriculture and rural development in Sarajevo-Romanija region, Bosnia and Herzegovina. Book of abstracts. XV Scientific Agricultural Symposium of Republic of Srpska, Trebinje, p. 141.

ф) Остале публикације (монографија, стручна књига, итд.)

1. El Bilali H., Capone R., Driouech N., **Berjan S.**, Radovic M., Vasiljevic Z. and Despotovic A. (2013). Alignment of Agricultural and Rural Development Policy in the Western Balkans with the European Acquis: Cases of Bosnia, Montenegro and Serbia. In monograph: The new solutions of the CAP 2013+ to the challenges of the EU member states agriculture. Eds Andrzej Kowalski, Mark Wigier Michal Dudek. No.91 (1), Warsaw, pp 172-192.

2. Øyrehagen R.M. S., **Berjan S.**, Halhead V., Rossi J., Vilarasau B., Bryce B., Bryden J., Devlin J., Jean B. (2011). Government and Governance. In: Bryden J. M., Refsgaard K., Nordskog K., Baardsen S., Strøm Cappelen K., Lie H., Soltani A. (eds.). Comparative Perspectives on Rural Development and Policy Challenges in Sogn og Fjordane. NILF-report 2011–2. Norwegian Agricultural Economics Research Institute (NILF), Oslo, pp. 30-42.

Радови после посљедњег избора/реизбора³**а) Научни рад у часопису међународног значаја**

1. Berjan, S., Mrdalj, V., El Bilali, Velimirovic, A., Blagojevic, Z., Bottalico, F., Debs, P., Capone, R. (2019). Household Food Waste in Montenegro. *Italian Journal of Food Science*, Vol. 31, No.2, pp. 274-287.

Ова студија даје општи преглед о отпаду из домаћинства у Црној Гори. Истраживање је спроведено 2015. године са насумичним узорком које је обухватило 371 одраслу особу (70,1% жена; 91,1% мање од 44 године; 81,2% високо образованих). Већина испитаника (90,8%) изразила је велику забринутост у вези с отпадом хране. Пекарски производи су храна која се највише баца. Месечна економска вриједност прехранбеног отпада је 5–25 евра. Подизање свијести Црногораца о еколошким, етичким и економским импликацијама расипања хране из домаћинства је пресудна за рјешавање овог проблема.

2. Demirović, D., Berjan, S., Milentijević, N., El Bilali, H., Syromiatnikova, Y.A. (2019). Exploration of tourist motivation and preferred activities in rural areas. *Journal of the Geographical Institute “Jovan Cvijić” SASA*, 69(1), pp. 29–37.

Циљ ове студије био је утврдити мотиве који привлаче туристе да посјете рурална подручја Војводине, северна Србија. Аутори су идентификовали мотивационе факторе који туристе привлаче у рурална подручја, активности које туристи упражњавају на дестинацији и однос између ова два конструкта - мотивацију и преференције активности. Упитник је испунило 476 туриста руралних подручја који су најмање једну ноћ провели у сеоским смештајним објектима у Војводини. За анализу података, аутори су користили следеће: описну статистику да дају карактеристике узорка и опште информације у вези са промјенљивим, корелацијска анализа са тестом поузданости да се утврди однос између појединих ставки и каноничка корелациона анализа да би се анализирао однос између зависних и независне варијабле. Резултати истраживања показали су да је рурално окружење један од главних разлога избора руралних подручја за одмор, а могућност авантуристичких активности била је најмање заступљена између мотивацијских фактора. Студија је открила да постоје корелације између фактора притиска и повлачења, тј. Да су мотивација и префериране активности међусобно повезане.

3. Berjan S., Capone R., Debs P. & El Bilali H. (2018). Food losses and waste: a global overview with a focus on Near East and North Africa region. *International Journal of Agricultural Management and Development* 8 (1), 1-16. http://ijamad.iaurasht.ac.ir/article_537838_dc5ae293684fb0d9f814f039b0abc0eb.pdf

Циљ овог прегледног рада је пружити увид у обим Губици хране и отпад у на Блиском истоку и северу Африке (NENA региону) са посебним фокусом на арапске земље и Иран. Рад истражује повезаност између отпада хране и сигурности хране. Штавише, анализира економске и еколошке последице FLV-а. FLV варирају у зависности од врсте хране, земље и годишњег доба. Обично у овом региону су значајни губици већине робних група послје жетве. Процењује се да FLV износи 34% од укупног снабдјевања храном у регији NENA. FLV поткопавају саме темеље

сигурности хране и представљају велико исцрпљивање ресурса (нпр. воде, земље, енергије) и на тај начин се беспотребно производе гасови стаклене баште. Они такође представљају изгубљену инвестицију која смањује приходе пољопривредника и повећава трошкове потрошача. Стога је смањење отпада хране пресудно за побољшање одрживости опскрбе храном.

4. Schiavone, F., El Bilali, H., Berjan, S., Zheliaskov, L. A. (2016). Rural tourism in Apulia region, Italy: results of 2007-2013 Rural development programme and 2020 perspectives. AGROFOR International Journal, Vol 1. Issue 1, pp. 16-29.

Овим прегледним радом се анализирају могућности региона Апулија (југоисточна Италија) у руралном туризму. У раду су описани финансијски инструменти Европске уније (ЕУ), углавном европског пољопривредног фонда за рурални развој (ЕАФРД), који омогућавају руралним операторима развој иновативне и јединствене понуде сеоског туризма. Важан удио ЕАФРД-а посвећен је диверзификацији, укључујући рурални туризам. У раду се такође представљају могућности које нуди програм руралног развоја (РДП) за период 2007-2013 у региону Апулије и улогу локалних акционих група (ЛАГ). Илуструје се и развој статистике туризма у периоду 2007-2013. Рад се завршава перспективама новог РДП 2014-2020, које су управо одобрене; посебно се фокусира на нове мјере финансирања за стратегију развоја руралног туризма у региону Апулије и мреже сарадње међу локалним групама.

5. Jakišić, T., Berjan, S. (2016). Determining the need of Alfalfa for water in the conditions of Sarajevo area (Bosnia and Herzegovina). AGROFOR International Journal, Volume 1. Issue No. 2. pp. 148-153. DOI:10.7251/AGRENG1602148J

У овом раду утврђене су луцеркине потребе за водом у просјечној, кишној и сухој години у хидролошким условима Сарајева. Евапотранспирација луцерке износи 567 мм за најсушнију, 569 мм за најкишнију и 540 мм за просечну хидролошку годину. Недостатак воде јавља се у мају, јуну, јулу и августу у износу од 323,9 мм за најсушнију, 178,4 мм за најкишнију и 222,1 мм за просечну хидролошку годину. У истраживаном подручју преовлађује алувијално тло (флувисол), благог механичког састава (пешчана иловача) и повољних хемијских карактеристика за узгој луцерке.

6. Capone R., El Bilali H., Debs Ph., Bottalico F., Cardone G., Berjan S., Elmenofi G.A.G., Abouabdillah A., Charbel L., Ali Arous S. and Sassi Kh. (2016). Bread and Bakery Products Waste in Selected Mediterranean Arab Countries. American Journal of Food and Nutrition, 4/2: 40-50. DOI: 10.12691/ajfn-4-2-2.

Циљ рада је истражити проблем отпада хлеба и пекарских производа у одабраним медитеранским арапским земљама. Рад се заснива на прегледу литературе у вези за количина отпада из домаћинства у медитеранским земљама и спроведеној анкети са 1122 одраслих потрошача из Алжира, Египта, Либана, Марока и Туниса у периоду јануар-мај 2015. године. Потрошња житарица је велика у свим овим земљама. Пшеница је најчешће конзумирана житарица у региону. Резултати анкете показују да су житарице и пекарски производи, углавном хљеб, једна од најтраженијих група хране. Отпад пекарских производа досеже и до 20% у неким испитаним домаћинствима. Отпад хљеба је већи током посних мјесеца рамазана. Субвенционисани хљеб користи се чак и као храна за животиње или рибу.

Отпад хљеба може се представити као скандал у арапском свету, јер хлеб има истакнуто место у арапској култури. Због тога су потребне хитне акције да би се подигла свијест арапских потрошача о овој појави. Културну позадину треба искористити у кампањама подизања свјести. Штавише, владе би требале убрзати реформу политике подршке храни. У ствари, отпад од хљеба је такође губитак драгоцјених јавних финансијских ресурса.

7. Jankovic S., Despotovic A., Berjan S., El Bilali H., Driouech N., Tomic V. (2015). Agricultural Extension and Advisory Services in Bosnia, Montenegro and Serbia: An Overview. *International Journal of Environmental and Rural Development* 6/2: 133-139. <http://iserd.net/ijerd62/IJERD%206-2-22.pdf>

Овај рад има за циљ да пружи преглед јавних пољопривредних савјетодавних услуга (AEAS) у Босни и Херцеговини, Црној Гори и Србији (BMS). Заснован је на проширеном секундарном прегледу података и примарним подацима прикупљеним помоћу упитника са становницима руралних подручја. Кориштени су и полуструктурирани интервјуи и дискусије са фокус групама са пољопривредним савјетодавцима у 2012-2013. Пољопривредне савјетодавне службе углавном су развијене у последње двије деценије уз међународну помоћ донатора. Савјетодавне службе суочавају се са многим финансијским, техничким и проблемима из области менаџмента. Савјетодавци троше већину свог радног времена радећи административне задатке и недостају систематске понуде за стручно усавршавање. Мултифункционалност пољопривреде и све већа диверзификација руралне економије представљају стварни изазов за савјетодавне службе. Савјетодавство је у великој мјери усмјерено на пољопривредну производњу и сточарство док се руралном развоју посвећују само дјелимично. AEAS покушава да ријешти настале изазове кроз модернизацију њихових савјетодавних приступа и комуникационих медија, као и диверзификацијом и децентрализацијом њихових услуга. Развијање плуралистичког, партиципативног, децентрализованог, савјетодавног система, прилагођеног потребама пољопривредника и тржишта представља прекретницу у процесу промоције иновација у руралним подручјима и диверзификација, као и усклађивање са правном тековином Европске уније.

8. Berjan S., El Bilali H., Despotovic A., Jankovic S., Radosavac A., Driouech N. (2015). Problems in Rural Areas of Bosnia, Montenegro and Serbia: A Comparative Analysis. *International Journal of Environmental and Rural Development* 6/2: 35-41. <http://iserd.net/ijerd62/IJERD%206-2-07.pdf>

Овај рад има за циљ да укаже на главне проблеме руралних подручја Босне и Херцеговине, Црне Горе и Србије (BMS), са посебним фокусом на оне који ометају добро управљање и повећану диверзификацију руралних економија. За сваку посматрану земљу утврђен је значај проблема; и извршена је критичка анализа да би се истакли узроци, импликације у погледу руралног управљања и политике и потенцијална решења. Проблеми су идентификовани кроз анкете у којима су учествовали представници јавног сектора, цивилног друштва и међународних организација: 120 у Босни (зима 2011), 50 у Црној Гори (зима 2012) и 120 у Србији (љето 2013). Економски проблеми укључују тежак приступ финансијским ресурсима, низак ниво инвестиција, диверзификацију руралне економије, ограничене могућности запошљавања, мала и неконкурентна пољопривредна газдинства и рурална предузећа. Удаљеност и изолација, лоше управљање локалним природним

ресурсима и повећана загађења били су главни еколошки и географски проблеми које спомињу испитаници. Социо-културни и демографски проблеми обухватају рурално сиромаштво, низак квалитет живота, родну неједнакост, низак људски капитал сеоског становништва, непопуларност пољопривреде и алармантне негативне демографске трендове. Фокус локалних развојних стратегија углавном на пољопривреди и недостатак локалних просторних планова су неки од политичких и регулаторних проблема. Постоје и проблеми везани за лошу физичку инфраструктуру и услуге, као и недостатак постројења за прераду и локалног тржишта. За несметано приступање Европској унији (ЕУ), БМС би требало да хитно реши ове проблеме на системски и холистички начин како би откључао потенцијал раста руралних подручја, водећи рачуна о тренутној политици руралног развоја ЕУ.

9. El Bilali H., **Berjan S.**, Radosavac A., Despotovic A., Jankovic S., Driouech N. (2015). Relation Between Rural Diversification and Governance: Some Insights from Bosnia, Montenegro and Serbia. International Journal of Environmental and Rural Development 6/2: 140-146. <http://iserd.net/ijerd62/IJERD%206-2-23.pdf>

Овај рад има за циљ да пружи неке увиде у везе и међузависности диверзификације и руралног управљања у Босни и Херцеговини, Црној Гори и Србији (БМС). Посебно су кориштена три различита концептуална оквира за анализу и то: (i) управљање-рурални развој, (ii) управљање-рурална егзистенција и (iii) управљање-диверзификација руралне економије. Улазни подаци који поткрепљују концептуалне оквири у руралном контексту БМС-а били су резултати анкетања руралног управљања и диверзификације егзистенције у руралним подручјима у периоду 2011-2013. Постоји веза између управљања и координације пољопривредног и руралног развоја и искориштавања пуног потенцијала за рурални егзистенцију и диверзификацију економије. Управљање је од значаја за диверзификацију егзистенције у руралним подручјима и за рурални развој и као процес и као структуру. Управљање - које обухвата институције, политике и процесе - утиче на приступ и употребу егзистенцијалних ресурса и утиче на диверзификацију. На диверзификацију утиче и сет секторских политика које превазилазе пољопривреду. Владине политике могу дјеловати као подстицај за диверзификацију економских активности сеоских домаћинстава. Управљање - као актери и институције - такође утиче на диверзификацију. Аранжмани управљања одређују спектар актера који су укључени у креирање политике. У зависности од актера који су укључени и њихових интереса, дефинише се карактер и структура политике. Велики број нових актера у руралним подручјима се консултује о руралном развоју што у прошлости није био случај. Диверзификација утиче на типологију актера који су укључени у креирање политике што има импликације у смислу дефинисања приоритетних мјера политике. Ове увиде треба узети у обзир за редизајн политике руралног развоја.

10. El Bilali, H., Despotovic, A., Radosavac, A., **Berjan, B.**, Abouabdillah, A., Rodic, T., Petrovic, D. (2015). Perceptions of Rural Tourism Development Potential in South-Eastern Bosnia. International Journal of Environment and Rural Development (IJERD), Vol. 5-2, pp. 1-6. ISSN 2185-159X. Available at: <http://iserd.net/ijerd52/IJERD%205-2-02.pdf>

Циљ рада је анализирати перцепцију мјештана, пружатеља услуга и оператора руралног туризма о потенцијалу развоја руралног туризма у југоисточној Босни. Рад укључује и секундарне и примарне податке. Кориштен је упитник је у љето 2012. године са 120 оператора руралног туризма, пружалаца услуга и сељана у 11 општина у Републици Српској (РС). БиХ и РС посебно имају велики потенцијал за развој руралног туризма, али он остаје у великој мјери неизражен. Сеоски туризам може пружити нове могућности за рурална подручја. Сеоски туризам локални актери доживљавају као одржање постојећих и стварање нових локалних прихода, пораст запослености; допринос трошковима пружања локалне економске и социјалне инфраструктуре, подстицање развоја осталих сектора; и допринос очувању животне средине и културног наслеђа. Руралне заједнице све се више окрећу туризму као алтернативном средству за постизање одрживог економског раста и развоја кроз реструктурирање и већу диверзификацију привредних активности. Да би се ентузијазам локалних актера претворио у конкретна и одржива улагања и подухвате, финансијска и институционална подршка ентитетске владе, посебно министарстава туризма и пољопривреде, као и међународних донатора су неопходни.

11. Samardzic, S., El Bilali, H., Bajramovic, S., Kalnic, V., Ostojic, A., **Berjan, S.**, Savkovic, A. (2015). Cheese in a Suck: Exploring History, Production Area and Production Process of a Typical Herzegovinian Product. International Journal of Environment and Rural Development (IJERD), Vol. 5-2, pp. 74-79. ISSN 2185-159X. Available at: <http://iserd.net/ijerd52/IJERD%205-2-15.pdf>

Регион Херцеговине надалеко је познат и по јединственом гастрономском производу; сир из мјешине. Јединственост овог производа произилази из једне фазе производног процеса - фазе зрења. Сир сазријева у врећама од овчје коже. Образложење за одабир кожне вреће као посуде за зрење и чување сира лежи у историји. Ово истраживање је спроведено јер правна заштита производа са географском ознаком захтјева доказе о историјском постојању тог производа на одређеној територији, као и опис производне технологије и мапирање географског подручја на којем се производ производи. Рада се заснива на секундарним анализама података и теренском истраживању. Теренско истраживање спроведено је 2011. године помоћу полуструктурираних интервјуа са узорком од 35 домаћинстава произвођача - са посебним фокусом на жене и старије особе - на територији Херцеговине. Контролна листа питања која се углавном бавила историјом производа, производним простором и производном технологијом као и процесом овог типичног херцеговачког производа припремљена је за ове интервјуе. Добијени резултати доказали су да сир из мјешине има дугу историју и датира још из 14. вијека у Херцеговини. Употреба врећа овчје коже као материјала за паковање током процеса зрења је сама по себи јединствена метода. Сир из мјешине је типичан производ повезан са планинама Динаре у Херцеговини. Заштита сира из мјешине потакнут ће његов допринос развоју херцеговачких руралних подручја.

12. Petrovic, J., Driouech, N., Radosavac, A., Kocic, S., Stojanovic, A., **Berjan, S.**, Milic, V., El Bilali, H. (2015). Organic Food Production as a Development Opportunity for Serbia. International Journal of Environment and Rural Development (IJERD), Vol. 5-2, pp. 28-34. ISSN 2185-159X. Available at: <http://iserd.net/ijerd52/IJERD%205-2-07.pdf>

Овај рад има за циљ да пружи преглед тренутног стања у органском сектору Србије, посебно потенцијала, управљања, правног оквира и тржишта као и понуди нека рјешења за превазилажење главних препрека развоју ОП. Заснован је на секундарном прегледу података и истраживачким полуструктурираним интервјуима - који се углавном баве разлозима за прелазак на органско; маркетиншки канали; проблеми; утицаји; приступ пољопривредном проширењу. Интервјуисање је спроведено у љето 2013. године са 40 органских произвођача насумично изабраним из градова/општина широм Србије. Кориштене су статистичке методе, SWOT (снаге, слабости, могућности и пријетње) анализе, индукција и дедукција, као и техника компаративне анализе. Резултати указују на предности које би повећање органске производње могло донијети Србији, као што су економски раст, повећани извоз, смањени трговински дефицит, одрживо управљање природним ресурсима и рурални развој. Како би се омогућило ОП-у да изрази сав свој потенцијал, домаће тржиште би требало даље развијати, побољшати законски оквир и управљање, те осигурати институционалну и финансијску подршку. Због високих цијена органске хране на светском тржишту, органска производња може бити кључни генератор економског раста и социо-економског развоја у Србији, посебно у руралним срединама.

13. Berjan, S., Jovanovic, M., Mrdalj, V., Paspalj, M., Matovic, F., Driouech, N., El Bilali, H., Abouabdillah, A. (2015). Rural Livelihood Diversification in South-Eastern Bosnia: Influence of Household Financial Management. International Journal of Environment and Rural Development (IJERD), Vol. 5-2, pp. 17-22. ISSN 2185-159X. Available at: <http://iserd.net/ijerd52/IJERD%205-2-05.pdf>

Овај рад има за циљ анализу разноликости средстава за живот у руралним подручјима на југоистоку БиХ, са посебним фокусом на утицај финансијског управљања домаћинствима. Рад се заснива на прегледу литературе и упитнику проведеном у марту 2013. са 147 насумично одабраних сеоских домаћинстава из девет општина југоисточне БиХ. Извори прихода домаћинстава прилично су разнолики и многа сеоска домаћинства имају различите изворе не-пољопривредних прихода. Више од две петине анкетираних домаћинстава имало је активности на развоју или покренуло нове непољопривредне послове у последњих пет година. Међутим, отприлике половина њих одустала је због многих проблема, попут недостатка финансијских средстава и времена. Слабе пословне вјештине такође су ограничавајући фактор. Финансијска писменост је често нижа у руралним срединама. Штавише, оно је позитивно повезано са нивоом образовања и негативно повезано са годинама. Не чуди да су образовани и млади рурални људи ти који су покренули нове послове за диверзификацију током посљедњих пет година. Учинковито управљање финансијама домаћинстава, зависно углавном од финансијских вјештина глава домаћинстава, игра значајну улогу у одређивању стратегија за егзистенцију и диверзификацију.

14. Berjan, S., El Bilali, H., Stojanovic, A., Milutinovic, H., Abouabdillah, A., Paspalj, S., Kocic, S., Petrovic, J. (2015). Governance of Agricultural and Rural Development in Serbia: A Review. International Journal of Environment and Rural Development (IJERD), Vol. 5-2, pp. 11-16. ISSN 2185-159X. Available at: <http://iserd.net/ijerd52/IJERD%205-2-04.pdf>

Циљ рада је анализа управљања пољопривредним и руралним развојем (АРД) у Србији. Рад се заснива на прегледу секундарних података. Фокусира се на дизајн, имплементацију и евалуацију АРД политике и организације које се баве АРД-ом у свакој фази политичког циклуса. Циљеви пољопривредне политике утврђени су Законом о пољопривреди и руралном развоју (ЛАРД). ЛАРД, имплементиран кроз посебне мјере укључене у Стратегију пољопривредног и руралног развоја, такође пружа општи оквир руралне политике. Ефикасност и ефикасност АРД политике такође је повезана са аранжманима управљања и адекватношћу механизма координације. Многе државне, регионалне, покрајинске и локалне јавне институције укључене су у АРД арену. Распон кључних актера обухвата и неке организације цивилног друштва. Билатерални и мултилатерални донатори спровели су многе пројекте током протеклих година. Међутим, АРД-у су потребна додатна прилагођавања да би се ускладио са европским правним оквиром. Српска пољопривредна политика захтева темељне реформе на свим нивоима и у свим фазама политичког циклуса. Више пажње треба посветити руралном развоју. Сарадња између сектора који се баве руралним развојем може довести до знатних побољшања и подстаћи више иновација и међусекторског учешћа. Побољшане политике требало би да максимизирају комплементарност између јавног, приватног и цивилног сектора

15. Berjan, S., El Bilali, H, Janković, S., Radosavac, A. (2015). Agricultural and rural development governance and coordination in Bosnia and Herzegovina. International journal “Economics of Agriculture“, Year 62, No. 1 (1-284) 2015, Belgrade. pp. 95-107.

Циљ рада је анализа управљања и координације пољопривредног и руралног развоја (АРД) у БиХ. Рад се заснива на примарним информацијама прикупљеним упитницима и полуструктурираним интервјуима обављеним 2011. године са представницима 120 институција, као и на прегледу секундарних података. Вертикална координација између институција на државном нивоу са ентитетима, кантонима, регионима, општинама и невладиним актерима, посебно цивилним друштвом, и даље је посебно изазовна. Координација између државног Министарства спољне трговине и економских односа; Министарства пољопривреде Републике Српске (РС) и Федерације БиХ (ФБиХ) и Одјела за пољопривреду Брчко дистрикта су од пресудног значаја. Ефикасност вертикалне координације такође зависи од квалитета хоризонталне координације на нивоу РС и ФБиХ.

16. Panin, B., El Bilali., **Berjan, S.** (2015). Factors influencing consumers' interest in protected designation of origin products in Serbia. International Journal “Agriculture & Forestry”, Vol. 61 Issue 1, pp. 91-97. ISSN 1800-9492 (Online). Available online: <http://www.agricultforest.ac.me/paper.php?id=2379>

У раду су анализирани главни фактори који утичу на интересовање потрошача за куповину производа заштићене ознаке порекла (ПДО) у Србији. Теренско истраживање - усредсређено на два ПДО-а, односно кобасица из Петровца и Футошког купуса, извршено је у периоду јул-октобар 2012. године са 251 српским потрошачем. Анализа је показала да постоји перспектива за ПДО производе у Србији, јер је велики дио српских потрошача позитивно орјентисан на производе са ознаком порекла и купује их. Идентификоване су три различите групе потрошача добијене кластер анализом; „Потрошачи који имају велико

интересовање за ПДО производе“ представља 28,7% узорка, „потрошачи умерено заинтересовани за ПДО производе“ представља 41,8% узорка, док 29,5% испитаника припада трећој групи „потрошачи слабо заинтересовани за ПДО производе“. Чињеница да је више од две трећине испитаника снажно или умерено заинтересовано за ПДО производе показује да Петровачка кобасица и Футошки купус имају добре перспективе на српском тржишту пољопривредних и прехрамбених производа.

б) Научни рад у часопису националног значаја

1. Banjanin, T., Berjan, S. Milić, V. El Bilali, H. (2016). State of and Conditions for Viticulture Development in Bosnia and Herzegovina. *Agro-knowledge Journal*, vol. 17, no. 3, 2016, pp. 279-287. Available online at: <http://doisrpska.nub.rs/index.php/agroznanje/article/view/3103/2956>

Овај рад представља стање развоја виноградарства у БиХ. Истраживање је засновано на опсежном прегледу литературе. Консултовани су бројни секундарни извори података. Виноградарство у БиХ карактерише доминација малих породичних винограда (до 2 ха). У старијим плантажама углавном постоје аутохтони култивари, док је у новим виноградима модеран сортни сортимент. Иако БиХ има добар потенцијал и одличне услове за виноградарство, увоз вина је готово пет пута већи од извоза. Због тога је потребна боља сарадња стручних, научних и владиних институција са узгајивачима винове лозе и винарија у циљу модернизације производног процеса. Ова сарадња је од суштинског значаја посебно у организовању производње материјала за размножавање без вируса, током увођења нових култивара и очувања аутохтоних сорти у виноградима БиХ.

в) Саопштење са међународног научног скупа штампано у цјелини

1. Milic, V., Draskovic, B., Berjan, S., Govedarica, B., Djurdjic, I., Jugovic, M., Jakisic, T., Perkovic, G. (2019). The impact of climate changes on crop production in Bosnia and Herzegovina. *Proceedings of the conference „AGROTECHNOLOGIES OF THE XXI CENTURY“*, Perm (Russia), 26-28 February 2019. pp.61-71. ISBN 978-5-94279-437-8.

У раду се говори о утицају климатских промјена на биљну производњу у БиХ. Генерално, пољопривредна производња у БиХ има карактеристике екстензивне производње и у великој мјери зависи од временских услова. Потенцијали пољопривредне производње у БиХ, који се огледају у повољним агроклиматским условима, великом броју различитих пољопривредних култура, квалитетном пољопривредном земљишту, квалитетним производима и традицијама, великом броју аутохтоних и оригиналних производа, знању и напорима пољопривредне произвођачи, далеко су од коришћења у односу на доступне опције. Период од 2010. до 2016. године био је у знаку феномена екстремних временских услова. Наиме, као посљедица климатских промјена, неке од споменутих година биле су сушне или изразито сушне, а катастрофалне поплаве у мају 2014. године нанијеле су пољопривредној производњи и прерађивачкој индустрији огромну штету смањењем укупних приноса и квалитета производа.

2. Milic, V., Berjan, S., Govedarica, B., Djurdjic, I., Jugovic, M., Jakisic, T., Perkovic, G. (2019). The importance of organic agriculture for the development of rural areas in Bosnia and Herzegovina. Proceedings of the conference „AGROTECHNOLOGIES OF THE XXI CENTURY“, Perm (Russia), 26-28 February 2019. pp. 36-44. ISBN 978-5-94279-437-8.

У раду се истражују могућности бављења органском производњом у руралним подручјима БиХ. Ако упоредимо конвенционалну и органску производњу, може се приметити да недостаје стратешких планова за органску производњу. Такође, не постоје тачни статистички подаци о површинама органске производње. Иако постоји велика потражња и тржиште органских производа, није учињено много на промоцији и популаризацији ове пољопривредне производње. Брдско-планинска подручја у БиХ имају одличне услове за развој органске производње због неконтаминираних земље, воде и зрака. Нажалост, није учињено довољно на подизању свијести међу произвођачима и потрошачима. Стога је у овим руралним областима најприсутнија колекција самониклог и лековитог биља, као и других дивљих производа. У овим областима најважнији пољопривредни производи су кромпир, житарице, хелда, крмно биље. Многи пољопривредни произвођачи такође се баве пчеларством. Мед и производи од меда имају осигурано тржиште. Потребно је стимулисати и подржати органску производњу од локалног, преко ентитетског до државног нивоа. Повећањем површине под органском производњом запошљаваће се становништво у руралним срединама, ствараће се економска сигурност и избјегаваће исељавање руралног становништва.

3. Cosovic, N., Berjan, S., Demirovic, D., Radosavac, A. (2019). Households food waste in south eastern Bosnia and Herzegovina. Proceedings of the conference „AGROTECHNOLOGIES OF THE XXI CENTURY“, Perm (Russia), 26-28 February 2019. pp. 24-30. ISBN 978-5-94279-437-8.

Ова студија је имала за циљ утврђивање навика и ставова потрошача хране у југоисточној Босни и Херцеговини у вези са отпадом од хране. Ово истраживање је обухватило преглед литературе и примарне податке прикупљене путем упитника лицем у лице са 50 испитаница из 9 општина југоисточне Босне у октобру 2018. године. Резултати су показали да количина и вриједност отпада у храни су прилично мали у поређењу са другим земљама. Велики број потрошача је спреман смањити бацање хране у домаћинствима. Ово указује на потребу за бољом едукацијом потрошача о начину складиштења, припреме и алтернативне употребе хране.

4. Ivanovic, J., Berjan, S., Demirovic, D., Galeev, M., Fotina, O., Radosavac, A. (2019). Diversification of rural economy in Pale municipality (Entity of Republic of Srpska, Bosnia and Herzegovina). Proceedings of the conference „AGROTECHNOLOGIES OF THE XXI CENTURY“, Perm (Russia), 26-28 February 2019. pp. 18-24. ISBN 978-5-94279-437-8.

Циљ истраживања је да се представи стање у погледу диверзификације руралне економије на подручју општине Пале (Република Српска, Босна и Херцеговина). Приликом истраживања кориштени су бројни секундарни извори података а анкета у временском периоду април-јуни 2018. године и анкетирано је укупно 14 домаћинстава. Резултати полазују да општина Пале и цијели Сарајевско-

романијска регија имају велики потенцијал за диверсификацију своје руралне економије развијањем нових активности а посебно производњом висококвалитетних и типичних производа - укључујући органске, затим рурални туризам, израду рукотворине, итд. Рурална економије у општини Пале је прилично разноврсна, али пољопривреда и даље представља главну привредну активност многих руралних домаћинстава.

5. Drakul, M., **Berjan, S.**, Zheliaskov, A., Demirovic, D., Radosavac, A. (2019). Opportunities for rural tourism development in Semberija region (Republic of Srpska, Bosnia and Herzegovina). Proceedings of the conference „AGROTECHNOLOGIES OF THE XXI CENTURY“, Perm (Russia), 26-28 February 2019. pp. 5-12. ISBN 978-5-94279-437-8.

Циљ истраживања је анализа потенцијала развоја руралног туризма у регији Семберије. This research encompassed extended literature review and primary data collected through face-to-face survey questionnaire conducted in September 2018 with 51 respondents operating and living in rural area of Semberija region. Results showed that rural tourism has great potential which is not fully exploited. Даљи развој руралног туризма омогућиће задржавање становништва у руралним подручјима регије Семберија, повећање њихових прихода и имаће важну улогу у очувању наше традиције и обичаја. Према томе, потребна је већа посвећеност свих актера унапријеђењу и промоцији ове гране туризма како би остварили раст руралне непољопривредне економије и задовољили потребе туриста.

6. Zheliaskov, A.L., Fotina, O.V., **Berjan, S.** (2018). State and regional policy for sustainable development of rural areas. Proceedings of the International Scientific and Practical Conference „Information technology in the strategy of reindustrialization AIC region“, Perm (Russia), 28-29 March 2018. pp: 108-115. ISBN 978-5-94279-409-5 (In Russian)

У овом раду аутори разматрају учешће и улогу државних и општинских институција у развоју руралних подручја, концепт одрживог развоја; разјашњавају циљеве за управљање руралним територијама, правце регионалне политике. Кључни фактори развоја руралних подручја су економски, социјални и еколошки. Успешан развој руралних подручја могућ је само уз учешће свих наведених фактора. У раду су идентификоване смернице за регионалну политику, приказан је и системско-структурални модел механизма државног и општинског управљања друштвено-економским развојем руралних подручја.

7. Zheliaskov, A.L., Fotina, O.V., **Berjan, S.** (2018). Prognostication features of the rural population size in urbanized areas. Proceedings of the International Scientific and Practical Conference „Information technology in the strategy of reindustrialization AIC region“. Perm (Russia), 28-29 March 2018. pp.116-119. ISBN 978-5-94279-409-5 (In Russian)

У раду се приказију карактеристике утврђивања величине становништва у урбаним срединама. Приказани су начини израчунавања становништва у приградским подручјима. Доказана је повезаност механичког и природног кретања становништва у зависности од величине градова. Утицај центра града и суседних градских насеља на стопе раста становништва у селима може се изразити

гравитационим моделом. Контигент становништва је успостављен у зони утицаја великог града, што омогућава препознавање специфичне структуре запослености становништва у зони утицаја великог града.

8. El Bilali H., Hauser M., **Berjan S.**, Miseckaite O., Probst L. (2017). Rural livelihood transitions: towards an integration of the Sustainable Livelihoods Approach and the Multi-Level Perspective. In, Raupeliene A. (ed.); Proceedings of the 8th International Scientific Conference Rural Development 2017, November 23-24, 2017 - Kaunas, Lithuania. pp. 1010-1016. Article DOI: <http://doi.org/10.15544/RD.2017.242>

Циљ овог прегледног рада је истражити могућности интегрисања приступа одрживог начина живота (SLA) и перспективе на више нивоа (MLP) у транзицији. У раду се пружа преглед на SLA и MLP-а и затим се фокусира на концептуалне везе између SLA-а и MLP-а, посебно у погледу стратегија диверзификације средстава за живот. Наши преглед показује да концептуално преклапање SLA-а и MLP-а омогућава смислену комбинацију оба приступа како би се искористиле њихове предности. Рањивости из перспективе СЛА (нпр. шокови, трендови, промене) разматрају се на нивоу пејзажа у MLP-у. Политике, институције, процеси у SLA су део „режима“ хеуристике MLP-а. Диверзификација средстава за живот у SLA, нпр. развој нових активности на фармама и ван фарме, може се описати као нише у MLP-у. Неким емпиријским радом о пољопривредним транзицијама из перспективе MLP-а усвојен је територијални приступ да би се узела у обзир плуриективност пољопривредних господарстава и интеракције између различитих подсистема (храна, енергија и туризам). То је добро у складу с идејом диверзификације средстава за живот као стратегије у SLA. Закључујемо да ће интеграција SLA и MLP помоћи да боље схватимо процесе диверзификације средстава за живот и дамо прелиминарни предлог за оквир егзистенцијалне транзиције.

9. Drašković, B., **Berjan, S.**, El Bilali, H., Milić, V. (2017). Agricultural area changes in Bosnia and Herzegovina between 2000 and 2012. In, Book of Proceedings of the International scientific and practical conference “Scientific and technological development, modeling, management and solutions for computer-aided activities of agricultural producers in the region”, 22nd of March 2017, Perm, Russia, pp. 144-150. ISBN 978-5-94279-357-9

Циљ рада је указати на промјене у покривености земљишта у периоду 2000–2012. на основу сателитских слика и података пројекта CORINE Land Cover (CLC) за БиХ и идентификовати одговарајуће показатеље који ће пружити јасну слику о трендовима у употреби пољопривредних производа. CLC је европски пројекат даљинског сондирања који на модеран начин одређује просторне садржаје и промјене у кориштењу земљишта. Пројекат је покренут у Европи средином осамдесетих година прошлог вијека. БиХ се пројекту придружила крајем деведесетих, а до сада постоје три врсте периодичних географских података за БиХ за 2000., 2006. и 2012. Методом просторне интерполације могу се дефинисати разлике унутар истог подразреда и одредити трендови будућег просторног развоја.

10. Perkovic, G., **Berjan, S.**, Govedarica, B., Djurdjic, I., Bodiroga, R., Tomic, A. (2017). Organic agriculture in function of sustainable development of rural areas of the Republic of Srpska. In, Book of Proceedings of the 22th International Symposium on Biotechnology, 10- 11 March 2017, Cacak, Serbia, pp. 153-158.

Овај прегледни рад говори о значају органске пољопривреде у руралним подручјима Републике Српске. Развој органске пољопривреде доприноси очувању природних ресурса, посебно воде и земљишта, директно утиче на развој низа допунских ђелатности у руралним подручјима, а највише доприноси развоју руралног туризма. Низак ниво знања, мале парцеле, неадекватна механизација, недостатак средстава за сјеме, расад, минерална ђубрива, лоша инфраструктура, удаљеност од регионалних центара, неповољна старосна структура и низ других чињеница само су дио проблема са којима се сусрећу пољопривредници.

11. Sengupta, R., Ghorai, N., Kumar Basu, S., Zandi, P., **Berjan, S.**, Khademi Chlalaras, S., Bhattacharyya, S. (2016). Prevalence of central obesity in school students (aged 8-16 years) of rural southern west Bengal, India: based on anthropometrical studies. Book of Proceedings of the VII International Scientific Agriculture Symposium "AGROSYM 2016"; 6-9 October, 2016; Jahorina, Bosnia and Herzegovina, pp. 2768-2778.

Главни фокус студије био је откривање преваленције централне гојазности (CO) код ученика (старосна група 8-16 година) користећи антропометријске показатеље. Извршено је међушколско истраживање четири велике основне и средње школе руралног југоисточног Бенгала (VB). Прегледан је 551 испитаник од 690 ученика, од којих су 283 дечаки и 268 девојчице. Главни показатељи и индекси који се овде разматрају су опсег струка (VC), обим кукова (HC), однос струка и бокова (VHR), омјер висине струка (VHtR) и индекс коничности (C.I.). Главна мера исхода је откривање учесталости централне гојазности код ученика старих 8-16 година. Пеарсонове корелације рађене су да би се открили трендови антропометријских индекса са годинама. Статистичка анализа извршена је коришћењем SPSS в. 16.

12. Salm, I. O. M., El Bilali, H., Jankovic, S., Despotovic, A., **Berjan, S.**, Driouech, N., Tomic, V. (2016). Agricultural extension and advisory system in Sudan: a review. In, Book of Proceedings of the 21th International Symposium on Biotechnology, 11- 12 March 2016, Cacak, Serbia. Vol. 21 (23), pp. 81-86.

Овај рад пружа преглед пољопривредног саветодавног система (AEAS) у Судану. Фокусира се на историју савјетодавства, политике и управљање, финансирање, људске ресурсе, заступљеност полова, приступе и методе. Након Суданске независности, 1958. године, успостављен је национални систем савјетодавства у пољопривреди. Главни пружаоци услуга савјетодача су савезна Администрација за пријенос и савјетодавне технологије (ТТЕА) и уопштено Дирекција за савјетодавство, трансфер технологија и развој сточарства. Штавише, свака суданска федерална држава има децентрализовани систем савјетодавства. Примарне методе савјетодача укључују посјете терену, демонстрације, радионице и дане поља. Главни проблем са којим се суочава судански систем савјетодавства је мали број радника. Кључно је ојачати везе са пољопривредним истраживачког сектором и побољшати координацију између институција које се баве савјетодавством.

13. Jovičić, S., Popov, B., El Bilali, H., Jovanovic, M., Bodiroma, R., Radosavac, A., **Berjan, S.** (2015). Citizens' attitudes towards environment in urban settings of northern Serbia: an exploratory empirical research in Novi Sad municipality. Online Proceedings of

the 7th International Scientific Conference Rural Development 2015, 19-20 November 2015, Aleksandras Stulginskis University, Kaunas, Lithuania. ISSN 1822-3230. Available at: <http://conf.rd.asu.lt/index.php/rd/article/view/137/33>

Рад приказује резултате емпиријског истраживања о односу грађана према животnoj средини и урбаној екологији. Циљ је био да се процјени однос грађана према еколошким проблемима у Новом Саду и провери њихова повезаност са социо-демографским карактеристикама. Прикупљено је укупно 126 испуњених упитника. Резултати показују да су испитаници прво препознали директно уочене еколошке проблеме попут недостатка контејнера за рециклажу и илегалних депонија. Пет од 10 испитаника признаје да се лично брину о животnoj средини (55,6%), а скоро 8 од 10 сматра да њихови суграђани у општини требају високо образовање о животnoj средини (89,7%). Резултати такође показују да би 72% млађих испитаника (24 године и мање) обрађивало градске баште у случају да општина одобри коришћење неискоришћене површине земљишта. Резултати студије показују да постоји спремност за промену понашања, а акценат треба да се посвети добровољним акцијама одоздо према горе и партиципативним активностима. У последње вријеме почињу да се појављују грађанске иницијативе у вези са промовисањем здравих стилова живота и одрживим развојем.

14. Melaouhia M., El Bilali H., Driouech N., **Berjan S.**, Bodirola, R. (2015). Agricultural extension and advisory services in Tunisia. Book of Proceedings of the VI International Scientific Agriculture Symposium "Agrosym 2015"; 15-18 October, 2015; Jahorina, Bosnia and Herzegovina, pp. 1995-2002.

Циљ овог рада је да анализира допринос савјетодавних јавних служби пољопривредном и руралном развоју у Тунису. Полуструктурирани интервју вођени су у марту и априлу 2015. са пољопривредницима и савјетодавцима на централном, регионалном и локалном нивоу. Анализа показује да туниски пољопривредници имају разне потребе и приоритете који превазилазе тренутну традиционалне пољопривредне технологије. Савјетодавна служба се суочава са недостатком људских ресурса и логистике. Већина техника савјетодаваца су старе, али неке нове су уведене у пројекте интегрисаног руралног развоја. Узимајући то у обзир, препоручује се пружање више обуке савјетодавцима на свим нивоима; успоставити ригорозно планирање активности савјетодаваца; ојачати везе са истраживачким сектором; прилагодити теме и поруке циљним групама и увести нове приступе у савјетодавној служби, посебно за сеоске жене. Да би систем савјетодавства био ефикаснији потребно је и подстаћи учешће организација пољопривредника у активностима и финансирању савјетодавства и побољшати инфраструктуру и опрему за савјетодавце.

15. Stanković, S., Janković, S., **Berjan, S.**, Tomić, V., Tolimir, N. (2015). Agricultural advisory and training in Serbia: the case study of the Institute for Science Application in Agriculture. Book of Proceedings of the VI International Scientific Agriculture Symposium "Agrosym 2015"; 15-18 October, 2015; Jahorina, Bosnia and Herzegovina, pp. 1966-1972.

У овом раду се анализирао период обуке 2010-2015. пољопривредних савјетодаваца у Србији. Пољопривредни саветници у периоду од 2010. до 2015. године, у оквиру годишњег програма обуке Института за примјену науке у

пољопривреди, едуковани су кроз више од 40 различитих модула. Тренинзима у организацији Института присуствовало је више од 14.000 пољопривредних стручњака: углавном савјетодаваца, али и стручњака из удружења пољопривредника, локалне управе, центара за рурални развој, невладиних организација (НВО), као и пољопривредника. Едукације су вршили еминентни стручњаци и професори са разних универзитета из САД и Европске уније (ЕУ), као и експерти са различитих српских факултета и института. Више од 80% полазника је одговорило да обука испуњава њихове потребе, што их чини врло корисним. Минимални ниво знања након обуке оцењен је као „добар“. Око половине учесника (49%) рекло је да би у потпуности могло да учествује у свим важним питањима током обуке.

16. Elmenofi G., El Bilali H., **Berjan S.** (2015). Contribution of extension and advisory services to agriculture development in Egypt. Book of Proceedings of the VI International Scientific Agriculture Symposium “Agrosym 2015”; 15-18 October, 2015; Jahorina, Bosnia and Herzegovina,. pp. 1874-1880.

Овај рад има за циљ да анализира допринос јавне савјетодавне службе (EAS) развоју пољопривреде у Египту. Преглед секундарних података коришћен је за општи преглед тренутног стања EAS-а, политике и структура управљања, главних пројеката сарадње који се баве пољопривредним/руралним EAS-ом, као и људским ресурсима и родним питањима у оквиру EAS-овог контекста. EAS је играо велику улогу у развоју пољопривреде у Египту дуги низ година. Систем проширења тренутно је у прелазном периоду и креће се од децентрализације програмских одлука и операција и укључен је у развој заједнице, а не само пољопривреде. EAS се суочава са великим изазовима, тј. недостатком организационе и институционалне координације, смањењем броја радника који се баве производњом, потешкоћама у навођењу пољопривредника да промијене своју стару и традиционалну пољопривредну праксу. Савјетодавство има велики потенцијал за постизање одрживог руралног развоја кроз пружање решења за теренске проблеме, побољшање прихода сеоских породица, повећање пољопривредне продуктивности повећањем ефикасности коришћења инпута и, на крају, посвећивање посебне пажње сеоским женама и младима.

17. Arous S.A., El Bilali H., Guezlane L., Driouech N., **Berjan S.**, Ould Youcef H. (2015). Agricultural extension and advisory services in Algeria. Book of Proceedings of the VI International Scientific Agriculture Symposium “Agrosym 2015”; 15-18 October, 2015; Jahorina, Bosnia and Herzegovina, pp. 1809-1814.

У раду је дат преглед јавних пољопривредних служби за савјетодавне услуге (EAS) у Алжиру. Рад је заснован на унакрсној провјери секундарних информација са примарним подацима прикупљеним помоћу полуструктурираних интервјуа са директором Дирекције за обуку, истраживање и проширење (DFRV) у Министарству пољопривреде и закључима фокус групе организоване са запосленима у Националном институту за пољопривредно савјетодавство (INVA) спроведеним у марту и мају 2015. године. Већина руководилаца фарми су неписмени што компликује рад савјетодаваца. EAS играју важну улогу у пољопривредном и руралном развоју. Стога би требало побољшати политичко и институционално окружење, ојачати координацију између истраживача и савјетодаваца и подстаћи учешће пољопривредника.

г) Саопштење са међународног научног скупа штампано у изводу

1. Zheliaskov, L. A., Brkovic, D., Lalic, S., **Berjan, S.**, El Bilali, H., Fotina, V. O. (2018). Improving planning and eliminating contradictions in rural territories development. Abstracts of the 9th International Conference on Environmental and Rural Development, Yezin, Myanmar, 24-25 February 2018, p.125. ISBN: 978-616-438-128-5

2. Zheliaskov, L. A., El Bilali, H., Djervida, R., Brkovic, D., Fotina, V. O., **Berjan, S.** (2018). Contradictions in rural development: case of population resettlement in rural areas. Abstracts of the 9th International Conference on Environmental and Rural Development, Yezin, Myanmar, 24-25 February 2018, p.39. ISBN: 978-616-438-128-5

3. Mirković, M., **Berjan, S.**, Milovanovic, M., El Bilali, H., Perovic, N. (2018). Financial management of agricultural holdings in the Republic of Srpska, Bosnia and Herzegovina. Abstracts of the 9th International Conference on Environmental and Rural Development, Yezin, Myanmar, 24-25 February 2018, p.129. ISBN: 978-616-438-128-5

4. Miseckaite, O., El Bilali, H., **Berjan, S.** (2017). Water footprint of food production and consumption in Lithuania. Book of Abstracts of the VIII International Scientific Agriculture Symposium "AGROSYM 2017"; 5-8 October, 2017; Jahorina, Bosnia and Herzegovina, p. 965. ISBN: 978-99976-632-9-0

5. Đurđić, I., Stevović, V., Milić, V., Jakišić, T., Govedarica, B., Jugović, M., **Berjan, S.** (2017) Yield of green mass and hay in respect of pea variety, food and Agroecological conditions. Book of Abstracts of the VIII International Scientific Agriculture Symposium "AGROSYM 2017"; 5-8 October, 2017; Jahorina, Bosnia and Herzegovina, p. 477. ISBN: 978-99976-632-9-0

6. **Berjan, S.**, El Bilali, H., Despotovic, A., Joksimovic, M., Tomic, V. Lalic, S. (2017). Agriculture and Green Economy in Bosnia and Herzegovina: A Multifaceted Relation. Abstracts of the 8th International Conference on Environmental and Rural Development, Bangkok, Thailand, 25-26 February 2017, p.98.

7. Zheliaskov, A., El Bilali, H., Jankovic, S., Fotina, O., Lalic, S., **Berjan, S.** (2017). Approach to Optimizing Rural Municipal Districts Delimitation and Organization in Russia. Abstracts of the 8th International Conference on Environmental and Rural Development, Bangkok, Thailand, 25-26 February 2017, p.88.

8. Despotovic, A., Jovanovic, M., El Bilali, H., Stankovic, S., Jokosimovic, M., **Berjan, S.** (2017). Diversification of Rural Livelihoods and Local Economy in Montenegro. Abstracts of the 8th International Conference on Environmental and Rural Development, Bangkok, Thailand, 25-26 February 2017, p.19.

9. Capone, R., El Bilali, H., Debs, P., Bottalico, F., Cardone, G., **Berjan, S.**, Elmenofi, G.A.G., Abouabdillah, A., Charbel, L., Ali Arous, S., Sassi, K. (2016). Bread waste in Mediterranean Arab countries. Book of Abstracts of the 5th International Symposium on Agricultural Sciences "Agrores 2016"; 29 Feb-03 March, 2016; Banja Luka, Republic of Srpska, Bosnia and Herzegovina. ISBN 978-99938-93-37-0. p. 220.

10. Glavinic, M., Jovanovic, M., **Berjan, S.**, El Bilali, H., Jovicic, S., Radosavac, A. (2016). Environmental Sensitiveness of Urban Citizens in Serbia: Case of New Belgrade Municipality. Abstracts of the 7th International Conference on Environmental and Rural Development, Phnom Pen, Cambodia, 16-17 January 2016, p.180.

11. Seck, D., Jankovic, S., El Bilali, H., Berjan, S., Driouech, N., Tomic, V. (2016). Extension and Advisory Services in Senegal. Abstracts of the 7th International Conference on Environmental and Rural Development, Phnom Pen, Cambodia, 16-17 January 2016, p.93.

12. Berjan, S., El Bilali, H., Despotovic, A., Radosavac, A., Joksimovic, M., Driouech, N. (2016). Access to Financial Resources in Rural Areas of Bosnia, Montenegro and Serbia. Abstracts of the 7th International Conference on Environmental and Rural Development, Phnom Pen, Cambodia, 16-17 January 2016, p.72.

13. Tunguz, V., Nešić, Lj., Petronić, S., Mojević, M., Berjan, S., Jugović, J. (2015). The application of WRB guide at the selected sites of eastern Herzegovina. Book of Abstracts of the VI International Scientific Agriculture Symposium "Agrosym 2015"; 15-18 October, 2015; Jahorina, Bosnia and Herzegovina. ISBN 978-99976-632-1-4. p. 603.

14. Mofereh I.O., El Bilali H., Berjan S. (2015). Extension services in Sudan: an overview. Book of Abstracts of the VI International Scientific Agriculture Symposium "Agrosym 2015"; 15-18 October, 2015; Jahorina, Bosnia and Herzegovina. ISBN 978-99976-632-1-4. p. 769.

15. Seck D., El Bilali H., Berjan S., Driouech N. (2015). Agricultural and rural advisory services in Senegal. Book of Abstracts of the VI International Scientific Agriculture Symposium "Agrosym 2015"; 15-18 October, 2015; Jahorina, Bosnia and Herzegovina. ISBN 978-99976-632-1-4. p. 762.

16. Driouech N., El Bilali H., Berjan S. (2015). Contribution of extension and advisory services to multifunctional agriculture and integrated rural development in Morocco. Book of Abstracts of the VI International Scientific Agriculture Symposium "Agrosym 2015"; 15-18 October, 2015; Jahorina, Bosnia and Herzegovina. ISBN 978-99976-632-1-4. p. 750.

17. El Bilali, H., Berjan, S., Radosavac, A., Despotovic, A., Jankovic, S., Driouech, N. (2015). Relation Between Rural Diversification and Governance: Some Insights from Bosnia, Montenegro and Serbia. Abstracts of the 6th International Conference on Environmental and Rural Development, Bohol, Philippines, 7-8 March 2015, p.101.

18. Berjan, S., El Bilali, H., Despotovic, A., Jankovic, S., Radosavac, A., Driouech, N. (2015). Problems in Rural Areas of Bosnia, Montenegro and Serbia: A Comparative Analysis. Abstracts of the 6th International Conference on Environmental and Rural Development, Bohol, Philippines, 7-8 March 2015, p.30.

19. Jankovic, S., Despotovic, A., Berjan, S., El Bilali, H., Driouech, N., Stojanovic, A., Tomic, V. (2015). Agricultural Extension and Advisory Services in Bosnia, Montenegro and Serbia: An Overview. Abstracts of the 6th International Conference on Environmental and Rural Development, Bohol, Philippines, 7-8 March 2015, p.5.

д) Саопштење са скупа националног значаја штампано у цјелини

1. Zheliaskov, A., Berjan, S., El Bilali, H., Fotina, O. (2018). Economic optimization of socio-educational services provision in new rural settlements: case of Perm suburb in Russia. Proceedings of the Faculty of Economics Brcko. Volume 12, Issue 1, 2018, pp. 1-6. ISSN 2303-8861 (Print), ISSN 2490-2373 (Online). DOI: 10.7251/ZREFB1812001Z

Урбана градска подручја и даље расту не само због раста становништва у руралним подручјима, већ и стварањем нових насеља. Успостављање нових насеља у руралним предграђима већих градова постало је широко распрострањено у Русији прије 15 година. На пример, 14 насеља формирано је око Перма у последњих шест година. Оваква насеља сама по себи немају никакву производну (економску) важност. Истовремено, првобитно се не планира успостављање друштвене инфраструктуре. У првој фази општине, у којима се формирају нова насеља, добијају значајну економску корист од развоја руралног приградског пресељења - буџет сеоских управа надопуњује се порезима на имовину и земљиште. На пример, у

приградском округу Пермски крај, успостављањем нових насеља, буџет се повећавао за 37-43% годишње. Потреба за друштвеним установама (нпр. школама, вртићима итд.) долази постепено. Успостављање таквих објеката у границама сеоских општина процењује се на стотине милиона руских рубаља. Тиме се губе све почетне економске користи од развоја нових насеља. Стога се чини да постоји потреба за развијањем модела оптимизације образовних установа унутар граница општина, како би се оптимизирао њихов број, величина и локација. Циљ развијеног модела је минимизирање удаљености до образовних установа и трошкова ових објеката. Прорачуни показују да ће развој регионалне шеме оптимизације социо-образовног амбијента руралног насеља у границама приградског подручја умањити трошкове у погледу успостављања и рада ових објеката у просеку за 20-25%.

2. El Bilali H., Berjan S., Capone R. (2016). Green economy: opportunities for Bosnian agriculture and rural areas. Book of Proceedings of the 3rd International Conference of the Faculty of Economics Brcko "Partnership of Government, Business and Higher Education Institutions in Fostering Economic Development"; November 10-12, 2016; Brcko, Bosnia and Herzegovina. pp. 14-27 (Keynote speech)

Прегледни рад има за циљ да истражи могућности које Зелена економија (ГЕ) ствара за пољопривредни сектор и рурална подручја, са посебним освртом на БиХ. У раду су анализирани везе између пољопривреде (укључујући шумарство) и зелене економије, као и улоге пољопривреде у озелењавању економије. Након истицања природног капитала који БиХ има, фокусира се на ГЕ стање у БиХ и освјетљава зелене могућности за босанску пољопривреду и рурална подручја. Не постоји свеобухватан стратешки оквир за ГЕ нити на централном нивоу нити у ентитетима (Федерација БиХ и Република Српска) и Брчко дистрикту, али постоје различите секторске политике са неким зеленим принципима раста. Сектори који имају највише изгледа за развој ГЕ у БиХ укључују зелену енергију (усп. Биогорива), органску пољопривреду и еко-туризам. Пољопривредни сектор је добро постављен као један од главних покретача ГЕ. Међутим, напредак према ГЕ у БиХ кочи се недовољним финансирањем, slabим управљањем и координацијом секторских политика (околина, пољопривреда, шумарство, туризам, енергија) као и недостатак информација.

е) Саопштење са скупа националног значаја штампано у изводу

1. Zheliaskov, L. A., Fotina, V. O., Berjan, S. El Bilali, H. (2017). Economic optimization of socio-education services provision in new rural settlements: case of Perm suburb in Russia. In Book of Abstract of the 4th International conference „Partnership of government, bussines and higher education institutions in fostering economic development“, 10-12 November 2017, Faculty of Economics Brcko, Brcko. p. 7, ISBN: 978-99938-95-29-9.

2. Banjanin, T., Berjan, S., Milic, V., El Bilali, H. (2015). State of and conditions for viticulture development in Bosnia and Herzegovina. Book of Abstracts. IV International Symposium and XX Scientific-professional Conference of Agronomists of Republic of Srpska, 2-6 March 2015, Bijeljina, Republic of Srpska, Bosnia and Herzegovina, p.267. ISBN: 978-99938-93-30-1.

ф) Остале публикације

1. Berjan, S. (ed.) (2018). Scientific and Research Potentials of the University of East Sarajevo. University of East Sarajevo, ISBN 978-99976-745-3-1, COBISS.RS-ID 7587352. Available at: <https://www.ues.rs.ba/wp-content/uploads/2018/08/UES-Scientific-and-research-potentials-of-the-University-of-East-Sarajevo.pdf>

2. Bokonjić, D., Berjan, S., Marković, N. (2018). Research Projects Planning and Managing. In: Cvetković Ilić D. (ed.). Academic Guidebook for Young Researchers. University of Nis, Nis, Serbia. pp. 226-254. ISBN 978-86-7181-103-3.

³ Навести кратак приказ радова и књига (научних књига, монографија или универзитетских уџбеника) релевантних за избор кандидата у академско звање.

4. ОБРАЗОВНА ДЈЕЛАТНОСТ КАНДИДАТА**Образовна дјелатност прије првог и/или /последњег избора/реизбора**

Кандидат др Синиша Берјан, био је ангажован као предавач на извођењу наставе и вјежби на предмету Рурални развој на студијском програму Пољопривреда и студијској програму Шумарство као и извођењу наставе на предмету Организација и пословање на студијском програму Шумарство.

Образовна дјелатност послје последњег избора/реизбора

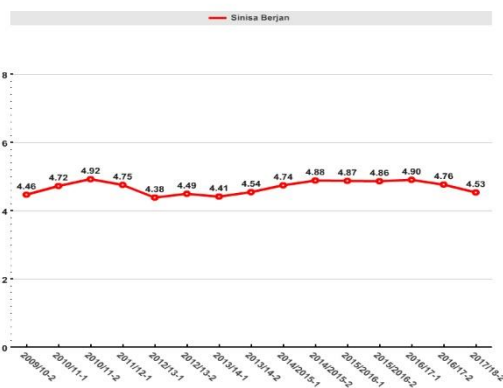
НАВЕСТИ СВЕ АКТИВНОСТИ (УЏБЕНИЦИ И ДРУГЕ ОБРАЗОВНЕ ПУБЛИКАЦИЈЕ, ПРЕДМЕТИ НА КОЈИМА ЈЕ КАНДИДАТ АНГАЖОВАН, ГОСТУЈУЋА НАСТАВА, РЕЗУЛТАТЕ АНКЕТЕ⁴, МЕНТОРСТВО⁵)

Уџбеник: Радосавац, А., Берјан, С. (2019). Предузетништво у агропривреди Републике Српске. Монографија. Факултет за примењени менаџмент, економију и финансије, Београд, Универзитет Привредна академија у Новом Саду.

Предмети: Рурални развој, Организација и пословање.

Гостујућа настава: Кандидат је неколико пута изводио наставу у својству гостујућег професора на Пољопривредном универзитету из Перма (Русија).

Резултати анкете: Кандидат показује одговорни однос према свим облицима

наставног и научног процеса, задржао је коректан однос према студентима, што потврђују високе оцјене добијене при вредновању наставничких способности у оквиру система квалитета Универзитета. Кандидат исказује високе педагошке способности, одговорност и креативност у свом раду.

Менторство:

Кандидат је био ментор и члан више Комисија за одбрану завршних радова првог циклуса студија као и ментор за одбрану мастер тезе и члан, више пута, Комисија за одбрану мастер теза.

Менторство мастер рада: Органска пољопривреда у функцији одрживог развоја и очувања агроекосистема руралних подручја семберије, кандидат: Тања Мијатовић, Пољопривредни факултет Универзитета у Источном Сарајеву.

5. СТРУЧНА ДЈЕЛАТНОСТ КАНДИДАТА

НАВЕСТИ УЧЕШЋЕ У НИ ПРОЈЕКТИМА (ОДОБРЕНИ И ЗАВРШЕНИ: НАЗИВ НИ ПРОЈЕКТА СА ОЗНАКОМ, ПЕРИОД РЕАЛИЗАЦИЈЕ, ДА ЛИ ЈЕ КАНДИДАТ РУКОВОДИЛАЦ ИЛИ УЧЕСНИК)

ПРОЈЕКТИ			
1.	2009-2012	Tempus project "EU standards for accreditation of study programs on BH Universities", 158853-TEMPUS-1-2009-1-BE-TEMPUS-SMGR.	Истраживач
2.	2011-2014	IPA project "Improving the enabling environment and public awareness for innovation in the South East European food sector through transnational collaboration" (CAPINFOOD)	Истраживач
3.	2012-2014	FAO/SWG project "Streamlining of agriculture and rural development policies of SEE countries for EU accession" (TCP/RER/3403)	Истраживач
4.	2014-2016	Министарство науке и технологије Републике Српске „Генетички диверзитет и варијабилитет дивље трешње (<i>Prunus Avium L.</i>) у Републици Српској“	Истраживач
5.	2015-2017	Министарство науке и технологије Републике Српске „Примјена WRB водича на одабраним локалитетима источне Херцеговине“	Истраживач
6.	2016-2017	Министарство науке и технологије Републике Српске „Значај органске пољопривреде у очувању биодиверзитета руралних подручја“	Истраживач
7.	2015-2018	ERASMUS+ "Enhancement of HE research potential contributing to further growth of the WB region – Re@WBC"	Координатор
8.	2015-2018	ERASMUS+ „Strengthening of internationalisation of B&H higher education – STINT“	Истраживач
9.	2016-2018	Министарство науке и технологије Републике Српске „Диверзификација руралне економије: студија компаративних случајева између Босне и Херцеговине и Црне Горе“	Координатор
10.	2018-2021	INTERREG програм "REmanufacture the food supply chain by testing INnovative solutions for zero inorganic WASTE"	Истраживач

⁴ Као доказ о резултатима студентске анкете кандидат прилаже сопствене оцјене штампане из базе.

⁵ Уколико постоје менторства (магистарски/мастер рад или докторска дисертација) навести име и презиме кандидата, факултет.

6. РЕЗУЛТАТ ИНТЕРВЈУА СА КАНДИДАТИМА⁶

Интервју са кандидатом обављен је 04.10.2019. године у просторијама Пољопривредног факултета Универзитета у Источном Сарајеву. На основу спроведеног интервјуа са кандидатом др Сенишом Берјаном, Комисија са задовољством закључује да је кандидат у потпуности испунио очекивања комисије.

7. ИНФОРМАЦИЈА О ОДРЖАНОМ ПРЕДАВАЊУ ИЗ НАСТАВНОГ ПРЕДМЕТА КОЈИ ПРИПАДА УЖОЈ НАУЧНОЈ/УМЈЕТНИЧКОЈ ОБЛАСТИ ЗА КОЈУ ЈЕ КАНДИДАТ КОНКУРИСАО, У СКЛАДУ СА ЧЛАНОМ 93. ЗАКОНА О ВИСОКОМ ОБРАЗОВАЊУ⁷

С обзиром да је кандидат др Сениша Берјан од 2006. године у континуитету провео у наставном процесу на Пољопривредном факултету у Источном Сарајеву, није било потребе за организовањем приступног предавања, према члану 93. Закона о високом образовању Републике Српске.

III ЗАКЉУЧНО МИШЉЕЊЕ

Експлицитно навести у табели у наставку да ли сваки кандидат испуњава услове за избор у звање или их не испуњава.

Први кандидат

Минимални услови за избор у звање ¹⁰	испуњава/не испуњава	Навести резултате рада (уколико испуњава)
Има проведен најмање један изборни период у звању доцента	испуњава	Одлука Сената Универзитета у Источном Сарајеву
Најмање пет научних радова из области за коју се бира, објављених у научним часописима и зборницима са рецензијом након избора у звање доцента	испуњава	Приложене библиографске јединице
Објављена књига (научну књигу, монографију или универзитетски уџбеник) или патент, односно оригинални метод у одговарајућој научној области, признат као заштићена интелектуална својина, након избора у звање доцента	испуњава	Књига приложена у конкурсном материјалу
Чланство у комисији за одбрану магистарског или докторског рада, или менторство кандидата за степен другог циклуса	испуњава	Одлука достављена у конкурсном материјалу

Додатно остварени резултати рада (осим минимално прописаних)

Навести преостале публиковане радове, пројекте, менторства, ...

Наведени у Пог. 3, 4 и 5 предметног извјештаја.

Други кандидат и сваки наредни уколико их има (све поновљено као за првог)

-

Полазећи од Закона о високом образовању („Службени Гласник Републике Српске“ бр. 73/10, 104/11, 84/12, 108/13, 44/15, 90/16, 31/18 и 26/19), Статута Универзитета у Источном Сарајеву и Правилника о поступку и условима избора академског особља на Универзитету у Источном Сарајеву, којим су прописани услови за избор наставника, а имајући у виду, приложени конкурсни материјал, изјаве кандидата током интервјуа, број и квалитет објављених и презентованих радова, наставно искуство, као и укупну научно-истраживачку, образовну и стручну дјелатност кандидата, **Комисија са посебним задовољством предлаже Наставно-научном вијећу Пољопривредног факултета у Источном Сарајеву и Сенату Универзитета у Источном Сарајеву да се др Сениша Берјан, доцент, изабере у академско звање ванредног професора, ужа научна област Рурални развој.**

¹⁰ У зависности у које се звање бира кандидат, навести минимално прописане услове на основу члана 77., 78. и 87. Закона о високом образовању односно на основу члана 37., 38. и 39. Правилника о поступку и условима избора академског особља Универзитета у Источном Сарајеву

Ч Л А Н О В И К О М И С И Ј Е:

1. **Др Жељко Вашко, редовни професор, предсједник**
Ужа научна област: Економика пољопривреде и рурални развој
Универзитет у Бањој Луци, Пољопривредни факултет

2. **Др Александар Остојић, редовни професор, члан**
Ужа научна област: Економика пољопривреде и рурални развој
Универзитет у Бањој Луци, Пољопривредни факултет

3. **Др Александра Деспотовић, редовни професор, члан**
Ужа научна област: Економика пољопривреде
Универзитет у Подгорици, Биотехнички факултет

IV ИЗДВОЈЕНО ЗАКЉУЧНО МИШЉЕЊЕ

Уколико неко од чланова комисије није сагласан са приједлогом о избору дужан је своје издвојено мишљење доставити у писаном облику који чини сасатвни дио овог извјештаја комисије.

Ч Л А Н К О М И С И Ј Е:

1. _____

Мјесто: Источно Сарајево

Датум: _____